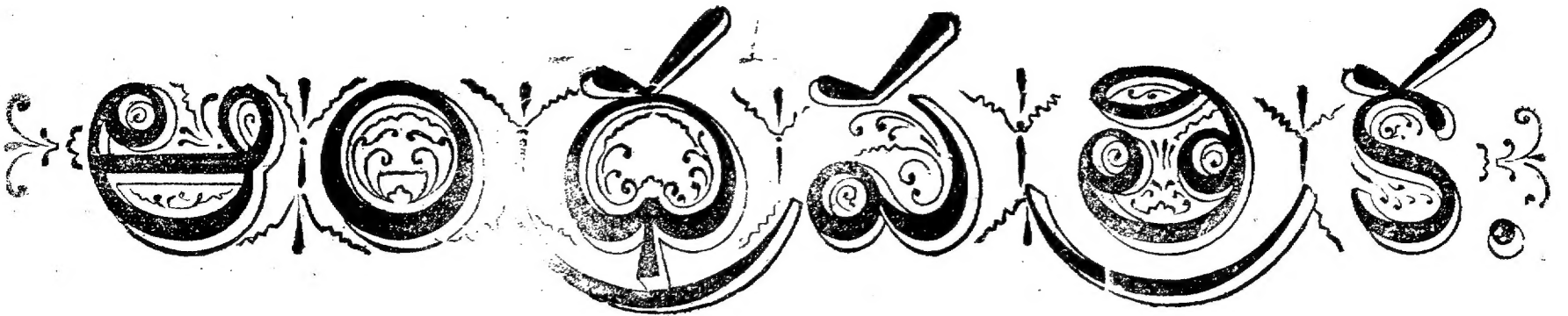


విడి పత్రక 1-కి 0-1-6

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.



310840 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10 } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 15-వ తేది శుక్రవారము } No. 167
సంపుటము ౧౦ } రుధిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ దశమి ౧౦. } సంచిక ౧౭౭

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924 ఆమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి పెల 0-4-0.

పి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

ఆమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 100 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.



చిత్రవిచిత్రపు గాజులకు పుట్టినిల్లు

ప్రస్తుతకాలమునకు తగిన బంగారుగాజులు పలుకము లలో అనేక కొలతలలో అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

2 1/2 సవరము మొదలు 6 సవరములవరకు తయారగును.

చేదారము సహా మజారి జత 1-కి మజారి రూ. 10.0-0.

ఒకసారి మానద్య చేరముచేసిన అంతయు మీకే తెలియును.

సవరము బంగారుకు సీమమెండికి పూచీ యివ్వబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగవర్తకులు, 25 చెనాబజారురోడ్డు - మద్రాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

9-2-24 కనివారము నుండి 16-2-24 తేది శుక్రవారము వరకు

సా. 6-15 Xc (ఓరిజిల్) రెండు ప్రదర్శనలు. రాత్రి 9-30

4ని, ఆదివారములందు 2-15 Xc లభింపజూడ యునివర్సిటీ

జయగాంటిక్ వందరచాపురు ఆట. 18 దినములలో ప్రదర్శనము

చుట్టుకు. విల్లియం డెస్సాండు రెండవవారము

అను ఆట ప్రదర్శింపబడును.

ఉపకథలు 4, 5, -6

ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణంలో యీకంపెనీవారివల్ల నూతనంగా స్థాపించబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ తయారైనది. యందులో స్వచ్ఛమైన వందదార చేయబడుచున్నది. యీవందదార అనేక చోట్లకు పంపబడుచున్నది. విదేశములనుండినను పంచదారకుగాని యీకంపెనీలో యితర చోట్ల తయారయ్యే పంచదారకుగాని యిది వీనివ చూచులోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుంటున్నది. యందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును పూర్తికాబడినవి. యీకంపెనీ వారికి షేర్లు జారీచేయుటకు ఈ వత్తును జరిగిన డైరెక్టర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది. యీ వత్తును షేర్లు వేలకునేవారికి కొంత అవకాశము వచ్చుచున్నది. ఇదివరకు షేర్లు యివ్వబడలేదు. కాబట్టి వీరికి త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

క్రిష్ణాపుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

లవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్రమును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బులేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడును.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటకు మానును.

ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

Apply to :—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

For Madras and Chingleput

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

జాబులు

బొంబాయిలోని గ్రామసంఘము
బొంబాయిలోని గ్రామ సంఘము తా
యొక్క కలు యీ నెల 1 తేదీన జరిగినది.

- (1) వడిగి వెంకట రమణమూర్తిగారు అధ్యక్షులు.
- (2) పాలిశెట్టి వసంతరావుగారు కార్యదర్శి.

వై ప్రకార మెన్ను కొనబడి

పా|| వసంతరావు.

కార్యదర్శి.

వాణిజ్యాలభక్త సమాజము-పోతునూరు

భిక్షు వస్త్రధారణము

మా గ్రామములోని శ్రీవాణి బాలభక్త సమాజము భవన
రక్షణమున నిత్యము వేకువజామున గ్రామపీఠమును భజన యోగ
య్యులు గ్రామములో భక్తిబీజములను వెదజల్లిరి. భవనరక్షణ
తరము గ్రామములో నందరూ చేయించి నూటయేబది రూపాయలు
ప్రొగుజేసి 22-1-24 వ తేదీన మున్నూట మంది ఆచార్యులకు
అన్నమిడి యిరువదిమంది వికలాంగులకు భిక్షు వస్త్రధారణ మొన
గి.

(గ్రామవాసి)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు ఖద్దరుబోర్డు-బెజవాడ
వైబోర్డువారు 29.1.24 చేసిన తీర్మానము

పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు తరఫున శ్రీయుత అద్దే
పల్లి వెంకట గురునాథరావు శేషయ్య శ్రేష్ఠి గారు వ్యవహార
గాను, బ్రెజిరుగాను ఉండునట్లును, బెజవాడలో నున్న ఈ
ఖద్దరు బోర్డును, సదరు రాష్ట్రవ్యవస్థాపక శ్రేష్ఠి గారు మేనేజి
మెంటు చేయునట్లును, ఈ జిల్లాలో ఖద్దరు అభివృద్ధికి కలయు
పనులను చేయునట్లును తీర్మానించడమైనది.

బుధా సూర్యనారాయణ

వాగులవెల్లుటూరు గ్రామకాంగ్రెసుసంఘము
(చేజర్ పోస్టు, నెల్లూరు)

18-2-24 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు కాంగ్రెసు
సంఘము నిర్వహించునట్లు శ్రీ గాంధీవిద్యాలయమును, శ్రీ
ఏ. వి. రామయ్య, కరణం పద్మానాభయ్యగార్లు చే నిర్వహించు
నట్లు తలకు శతపరిశ్రమలయమును దేశీయ విద్యాభివృద్ధిని, భక్తులను నగు శ్రీయుత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే
ప్రారంభించబడును. ఉద్యమభివృద్ధిని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
బల నాశీర్వాదించవేడెద.

అ. వెం. రామయ్య,
కార్యదర్శి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా హిందీ ప్రచారము

ఈ జిల్లాలో హిందీ ప్రచారము కొనసాగించుటగాను
ఈ దిగుత తీర్మానము జిల్లాసంఘమువారు చేసియున్నారు.

“హిందీ భాషయందు యిదివరకే ప్రచారము గలిగినట్లు
వంటి 5 గురు యువకులను నెలకు రు 15-0-0 చొప్పున విద్యార్థివేతన
మిచ్చి శ్రీయుత హృషీకేశ కర్మగారివద్ద శిక్షణను మూడు నెలలు
పొందుటకు పంపించుటకు తీర్మానించడమైనది.”

తీర్మానము ప్రకారముగా శిక్షణను పొందగోరువారు
ఈ నెల 20వ తేదీనాటికి ఏలూరు జిల్లా సంఘ కార్యాలయమును
జేరులాగున తమ దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుటకు కోరడమైనది.

కార్యదర్శి

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా సంఘము, ఏలూరు.

గుంటూరు జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

వస్త్రములు, నూలు కావలయును

ఈ బోర్డు తరఫున గుంటూరు పట్టణములో నడుపబడు
చున్న ఖద్దరు బోర్డును జిల్లావాసులకు సప్లయ చేయగలగుటకు
అన్నిరకముల ఖద్దరు వస్త్రములు కావలసి యున్నది. సప్లయ
చేయగలవారు వెంటనే యాక్రెడిటెడ్ కమిటీని తెలుపప్రార్థితులు.

- 1. వస్త్రముల వివరములు 2. ఎన్ని అంగుళముల వెడల్పు
గలవి 3. యెన్ని పుంజములవి. 4 గర.

సుమారు రు 10,000ల వరకు వస్త్రములు ఖరీదు చేయ
బడును. నూలు సప్లయచేయ గలవారు, దాని వివరములు గూడ
తెలియచేయగోరెదము.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ, మద్ది వెంకటరంగయ్య
కార్యదర్శులు.

శ్రీశారదానికేతనం - గుంటూరు

1924 సం॥ ఫిబ్రవరి 15వ తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నము
కి గం॥ “శ్రీశారదానికేతనం” లో మ॥ రా॥ రా॥
శ్రీ. “జీవభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత
క్రింద “శారదానికేతనం” పరిషత్తు సాధారణసభ
జరిగి ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. ఈక్రింది వారిని నూతన పరిషత్తులగా చేర్చుకో
వడమైనది.—1. దేవివేని బసవయ్య చౌదరిగారు, 2. పాముల
పాటి వెంకట కృష్ణయ్య చౌదరిగారు, 3. నడింపల్లి వెంకట
లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారు.

2. ఈ క్రిందివారిని విద్యావిధానమును నిర్ణయించుటకు
ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.—1. ఉన్నవ లక్ష్మీ
నారాయణ పంతులుగారు, 2. మంత్రిప్రగడ సాంబశివరావు
గారు.

3. ఈక్రింది పేర్లవారు సంఘము యొక్క నిబంధనలను
ఉపనిబంధనలను తయారేయుటకు ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు
చేయడమైనది.

1. కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, 2. ఉన్నవ
లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు, 3. గోవిందరాజు వెంకట
శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు.

కొండా వెంకటప్పయ్య
అధ్యక్షులు.

జాతీయ విద్య

కొత్తపేట తాలూకాలో దేవరపల్లి గ్రామమున ఒకజా
తీయపాఠశాల యుండెను. అది గ్రామములో కూడ, ఒక పాఠ
శాలను స్థాపించి సదరు పాఠశాలకు ఒక స్థలమును కాంగ్రెసు పే
రకొని, ఒక వెంకట పాఠశాలను ఆ గ్రామముల వ్యవప్రమా
నల కోర్చి నిర్మించుచున్నారు. దీని విషయమై కడత్రేధబాని,
బాధ్యత వహించి, ఆహార్య కాదులు లేక దీక్షతో పని సల్పుచు
న్న శ్రీయుత గోపేటి వెంకట్రావుగారు ఎంతయు వందన
యులు.

దేశ రాజు నరసింహం

గుంటూరుజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

గాంధీమాసము

రాజోత్సవ గాంధీమాసములో గుంటూరుజిల్లాలో ఖద్దరు
ప్రచారముచేయుటకు ఖాదీకాటన్ల కావలసియున్నాడు. దీని
చేయవలసినవారు వెంటనే తన పేర్లను తెలియజేయుచు, యే
దేశములో ప్రచారముచేయుదురో వివరములు ప్రాయోగిక
రులు. చేయవలసినవిధులు తరువాతను ప్రచురింపబడును.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ,
మద్ది వెంకటరంగయ్య.
కార్యదర్శులు.

తిరుపతిలో ఆశుకవిత

శారదాని చిదంబరశాస్త్రిగారు హిందూపాస్థానము
లో “గాంధీమాసోత్సవములో మిలితమైపట్టి ప్రహేళిక చరి
త్రము” అయ్యున్న శైలిభర్తృప్రథములో “రామదాసు చరిత్రము”
నాకువుగా జెప్పిరి. “రామదాసు” చరిత్ర రచనకు బ్రహ్మశ్రీ
నాగభూడి కృష్ణస్వామయ్యగారు మున్నగు మహావిద్యాంసులు-
కవిశ్రేణులు- పండితులు విచ్చేసియుండిరి. ఎల్లరు నాకుకవనముల
కెంతయు సంతసించిరి. శ్రీ కృష్ణస్వామయ్యగారును చిదంబర
శాస్త్రిగారిని ప్రశంసించుచు కొన్ని యాశుకవితములను నుడివిరి.

నేడు తిరుపతి అనేక సందర్భముల నున్న తిగాంచుచున్నది.
సాహిత్యమువిషయమునగూడ నింతటి యుత్సాహము వ్యాపించు
చుండుట యానందదాయకము. శ్రీ మాడభూషి వెంకటాచార్య
కవి వి. ఏ. గారు బ్రహ్మశ్రీ పాఠాశ్రేణి సుబ్రహ్మణ్యకవి వీరి
యిరువురప్రయత్నములచేత ఆంధ్రవాక్యము మెంతయు సభిష్ట
గాంచుచున్నది. వీరి యాదరముచేతనే శ్రీ చిదంబరశాస్త్రిగారి
కిని మన్ననలు మిక్కిలిముగ జరుగుచున్నవి. ఇట్టిశాస్త్రానులు
కవిశ్రేణులు తిరుపతి కప్పడప్పడువిచ్చేసి మమ్ము కృతార్థుల జేయ
వలెనని యాంధ్రకవిభిక్షువులకు విన్నవించుకొనుచున్నాను.

కొత్తపల్లి సుబ్బయ్యచార్యులు,
భవదేవ.

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు

ప్రచారము

అఖిలభారతజాతీయమహాసభ కార్యవిధానముల నాచర
ణలో బెట్టుటకై శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు, శ్రీమతి
కోటమర్రి కనకమ్మగారు, శ్రీరాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు
(నెల్లూరు), కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహారావుమహాజనుగారు
యంకా కొందరు వారింట్లను గొల్లన-మిడతలరాల్లలో
ప్రచారము చేయుచున్నారు. 6-వ తేదీ సాయంత్రమునకు
వీరందఱు మా గొల్లడేమ గ్రామమునకు దిండుచేసి మహాత్ముని
విమలదల, ప్రజలభావితృప్త్యమును గురించిన్నీ తెలుపు కవిత్ర
ములు పంచిపెట్టి భోజనానంతరం పెద్దాడగ్రామమునకు వెళ్లిరి.
గ్రామమునకును సంతకలతోను, బాలబాలికలపాటలతోను
గ్రామముంతయు తిరిగి నుమారు 5, 6 వంతుల శ్రేణులతో పెద్దాడ
రామదేవునిమందిరమునద్వైపిరంగసభ జరిపి పంచాయితీకోర్టులు,
జాతీయవిద్య, ఖద్దరును గురించిన్నీ వైకల విప్రులముగా
నువ్వనసించిరి. శ్రీమతి కోటమర్రి కనకమ్మగారు సమాజసౌకు
మార్గోపమానములతో శ్రీయుత బాగుగ జోధించి, ఖద్దరుదీక్ష
లూ వెదమని ప్రతినబట్టించిరి. ప్రతిపాటిండుకందున ప్రారంభము
లగాయకు సాంబమూర్తిగారు రాటుమై నూటదీయుచు
తాలూకాప్రజల కాదర్శప్రాయులగుచున్నారు. సాయం
త్రము పంచమపాఠమునవెల్లి నాయకు లందరు వారికి తగుతీర్చి
బోధించిరి. 7-వ తేదీ రాత్రి వైకలవల్ల పాపలాచందాలను
గురించిన్నీ మధ్యపానసేధము గురించిన్నీ, యంకా యితర
విషయముల గురించిన్నీ విని ప్రజలతృప్తిహామతో తప్పక
కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుదుమనిన్నీ కాంగ్రెసుఅజ్ఞులనే శిరసా
వహించుమనిన్నీ సభామఖమున చెల్లించిరి. (ఒకవిలేఖరు)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా-విచ్చిక భటులకు విజృంభి

రాజోత్సవ అంతర్వేది రథోత్సవమున జిల్లానుండి అధ్యుం
100 మంది శాంతిసైనికులను పంపవలసినదిగా రాజోలు తాలూ
కా సంఘమువారు మన జిల్లాసంఘము వారిని కోరియున్నారు
భోజనమునకు ప్రత్యేకసదుపాయములు చేయుచున్నారు. నర్సా
పురం తాలూకానుండి 50 మందిని తణుకు నుండి 30 మం
ని భీమవరం తాలూకా నుండి 20 మందిని శాంతివైకుం
వెళ్లవలసియున్నారు. కాన ఆయాతాలూకాలోని విచ్చిక
భటులుగా చేరిన దేశసేవాధురంధరు లందరును రాజోలు త
లూకా సంఘము వారి వేడికోలును మర్చించి ఈమహాత్మా
మును నిర్విఘ్నముగా నోచేర్చుటకు వైసంఖ్యకు ఒక్కరై
తక్కువ కాకుండ అంతర్వేదికి వెళ్లుటకు వినయపూర్వక
గా ఈ పత్రికాముఖమున ప్రార్థించుచున్నాము.

యర్రమిల్లి, మంగయ్య

మండలసంఘకార్య

ఈడూరి, సత్యనారాయణరావు

మండుసే

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా సంఘము, ఏ

ఆంధ్ర వైమహాజనులకు శ్లో

నేను ఈ జనరీ 28 తేదీన సంతాపపు త్రై
ధకార్యాలయమును దర్శించి జరుగుచున్న శ్రే
గ్రంథ సంస్కార ప్రచారసభచేతములనుండి వచ్చినవియు
డను మైసూరు మెదక్కు లయినట్లయు నివరకెన్నట్లు
వమతేసిధాంత శ్రేవసిధాంత భోమజ్యోతి మహాగ్రంథ
కనివిని యే నేను పఠకుడనైతిని. మరియు శ్రీలక్ష్మ, బా
లం జా గు తెలుముగ తెలియునట్లుల శైవపంచమం
శ్లోడ గు తెలుముగ తెలియునట్లుల శైవపంచమం
తేదరసహిత, సిద్ధాంత భోమజ్యోతి గ్రంథములను శాతా
వ్యయముల వ్రాయించుచున్నారు. రెండు మాస ప్రథములు
యూరై ముద్రణముచు సిద్ధముగ నున్నవి.
ఇంకను పురాతన తాళపత్ర లిఖిత శైవసభముల స
వ్వాక్షరముల వ్రాయించి సంస్కరించుచున్నా. బహుపండి
తులు నిరంతరము పని చేయుచున్నారు. శాతాలయమున
శ్రీ కరభావ్యమును చక్కగ సంస్కరించుచున్నారు. బ్రహ్మ
శ్రీ చాగంటి సీతయ్యశాస్త్రిగారు ప్రధాపండితులుగా నుండి
ఇక శైవసభమునకు మతగ్రంథాన్ని సభా మహాసభ్యులని చా
లాసంతరించుచున్నాను.

చాగంటి సీతయ్యశాస్త్రి

శ్రీ పద్మశాలి తృతీయముహూర్తమున

1924 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 10, 11, 12, వ తారీఖులకు సం

గా శ్రీమద్భగవాద్గీతానుసారం ఫాల్గుణశుక్ల ౧౩, ౧౪, ౧౫, సోమ
మం, క, బుధవారములలో చెంగల్పట్టణంలా కాంచీపురమునందు
ప్రముఖమైన శ్రీమతీ సభ గావింపబడును. ఏకస్వచ్ఛాసనసభకు
శ్రీపద్మశాలి బహుశ్రమమువారందరునుదయచేయఁ ప్రార్థనలు.

మునగాల గోవిందు శేట్టి

మొదటి తృతీయ 98 త్రైత్యమునది వీధి, మద్రాసు.

పామిడి ఆస్పత్రి

పామిడి ఎన్నియోవిషయముల ముఖ్యమైనది. ఈ గ్రామము
ముఖ్యముగా 6000 జనసంఖ్యనున్నది. ఇచ్చట వ్యాపార
ముఖ్యముగా బాగానే జరుగుచున్నది. ఇచ్చట పోలీసు, పోస్ట్
వీసు ఉద్వేగములు, వివిధవిధముల స్పెక్ట్రం, యంత్రముల
రెవెన్యూముఖ్యముగా ఉన్నది. ఇచ్చటనే స్థానిక ఆస్పత్రి లేదు
మారు 6 లే 6 మాసములకు చున్నది. చుట్టుపొలము 1
మైళ్ళదూరమున ఉన్నది. బాగా యిచ్చటికి రోగులగుండు
దులు వారు. సాధారణముగా రోగములుగా ప్రబలియు
దులు ఉన్నది. గ్రామముల మందుకావలసినను, ఏమొక్కవిషయము
ముఖ్యముగా, గుర్తి లేక ఆవశ్యకమునకు రైలులో పోయి
తెచ్చుకోవలసింది. ఇందుకు రైల్వే ఖర్చులు తీరలు భరించ
జాలరు. ఇచ్చటి స్థానికులు చూడగా అప్పుడును లేకయే
ఎంతో దుశ్చరణమునకి తేలుచున్నది. ఒకనెల దినములుగా
జరుగుచు నిండా బీదలనులను పీడించుచున్నది. వైద్యసహాయం
లేదు. ఈ దివ్యములను, ప్రజలకోసం పాటుపడు ముద్రిగా
రచేతిలోవుండియు, ఈ గ్రామపు జనులు ఆస్పత్రికి ఎన్నియో
బాధలు పడుతున్నారు. కావున ఈ విషయమును త్వరలో
ముద్రిగా ఆలోచించి మరల ఆస్పత్రి ప్రయత్నమున చేపడ
రని వేడుక. —పామిడివాసి.

పామిడివాసి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గసభ

సభాస్థలము. 4-2-24 ముఖ్య తీర్మానములు
అడిగి

1 తాలూకా సంఘముల భూమిలన్నియు తగ్గివేసి
తెలదినములలోగా రిపోర్టును యీ సంఘమునకు పంపవలసిందిగా
శ్రీయుత చెంగల్పట్టణ చిట్టి పంతులుగారిని కోరడమైనది.

ఖద్దరు ప్రచారము

2 శ్రీయుతలకు కనకదాసి వెంకట సోమయాజులుగారు,
వేదాంతపు నువ్వురాజుగారైన యీ జిల్లాలో ఖద్దరు పోర్టు
వారి నియమముల ననుసరించి పనిచేయుటకు నియమించడ
మైనది.

రంగుల కార్తాసా

3 ఈ జిల్లా ఉండంతటను ఉత్పత్తి అగు ఖద్దరులన్ని
రంగులరంగులు చేయించుటకు నోక అద్ద పు కార్తాసా నిడద
వోలలో పనిచేయుటకు అందులను తమ ఏర్పాట్లచేయుటకు
గాను శ్రీయుత కనిపారపు నువ్వురాజుగారు నిడదవోలలో
మకాంపెట్టి శ్రీయుత దువ్వారాయణరాజుగారి సలహాతో
వెంటనే చిని ప్రారంభింపజేసిందిగా కోరడమైనది.

చిని ప్రారంభము

రమణేశ్వరి రాష్ట్రసంఘమువారు కోరిన కార్తాసా ప్రచారము
పంపుట కంగీకరించి.

ఏలూరు (1) దండు నాకాయలరాజు (2) ఎల్లం
ల్లిమంగయ్యగారు (3) సామవేడు సత్యనారాయణగారు (4)
చినిగూరి వెంకటప్పారెడ్డిగారు.

భీమవరం (1) చెంగల్పట్టణ చిట్టిపంతులుగారు (2) గుంటూరు
రి వెంకటాచార్యగారు (3) ముప్పి నువ్వురాజుగారు (4) ముప్పి
లక్ష్మీనారాయణగారు (5) చెంచూరి రామయ్యగారు.

(1) వచ్చాపురం భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు (2)
పోడూరి శేషారావుగారు (3) ఆచంట నారాయణరావుగారు (4)
జోన్నల ఆప్పారావుగారు.

రెంటు (1) నువ్వురాజుగారు (2) కనిపార
పు నువ్వురాజుగారు మంగిలూడి పువ్వురాజుగారు (4)
చిట్టి లాడిరాజుగారు.

ఎన్నగూడెం (1) రంగారాజు భాస్కరరావుగారు (2)
తంగిరాల శ్రీరామమూర్తిగారు (3) శివుడు శివరావుగారు (4)
రెవెన్యూ కమిషనరీగారు.

నాగేశ్వర జాతీయ పాఠశాల

దేవరపల్లి

నాగేశ్వర పాఠశాలను హిందీయన్స్ గణితం
తెలుగు, సంస్కృతము చరితము, బట్టలశాస్త్ర, నూనె తీయ
ట మొదలగునవి. విద్యార్థులకు నేర్పుటగాను శ్రీయుత నా
మన నామన్నగారు కృషిచేసి సంవత్సర వాస్తవ్యుల వద్దమాని
అతీతరసింహులు గారిని హిందీ చెప్పటకు ఆ గ్రామవాస్తవ్యుల
కంటే నాథం లక్ష్మీనారాయణరావుగారిని, తెలుగు సం
స్కృతము, చెక్రలు చెప్పటకును, తెనాలి వాస్తవ్యుల శ్రీ
తి. క. జాతీయ విద్యాభివృద్ధి కమిటీ ప్రతినిధిగా
దుల రామస్వామిగారి యొక్కయు, పీటు శే. శ్రీయ్యో కోయ
లత్తూరు వాస్తవ్యుల కోయటి పొన్నస్వామిగారి యొక్కయు
ప్రేమ కిష్యులైన వుయ్యూరు వాస్తవ్యుల నూనె గోపాలకృ
ష్ణమూర్తిగారి నేక నేర్పుటగాను తీసుకొనివచ్చి వాడెల్ల మా
నాగేశ్వరపాఠశాలను విద్యార్థులకు విద్యభివృద్ధి ముఖ్యంక
రలేకుండా ఉండేముగా చేర్చించుచుండిరి. మానాగేశ్వర పాఠ
శాలయందు విద్య అభ్యసించు గోతువారందరినీ వారు పుండుటకు
అనుకూలంగా ఏర్పాటుచేసిరి. తమ సదుపాయములు చేయ
దును గాన ఎవరైన వుయ్యెడల నెటనే శ్రీయుత నామన
నామన్నగారికి దండమాత్రులు పంపించుకొన్నాడు. మానాగేశ్వరపాఠ
శాలను యింకా కృద్ధిపొందించుటకు. జేకాభిమానులు, వ్యాపా
రములు, రైతులు మొదలగువారు భన సహాయముచేసి యీ పాఠ
శాల ఆ చంద్రతారాను స్థిరముగా వుండుటకు ఎల్లరును ప్రయ
త్నం చేయువలసివని ఆ నేక విధముల ప్రార్థించుచున్నాను.

తలవర్తి సత్యనారాయణమూర్తి

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల జన్మోత్సవము

మొదరాబాదు దక్కన్

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిలయమందరమునకు
శ్రీరాయలవారి జన్మోత్సవము కర్ణాటకా సంవత్సర శ్రవణ
మాస చాదక కనివారము సామంత్రము ఆరంగంబునందు జరు
కుచున్నది. నిలయ మందరము కృంగారముగాను అలంకరింపబడినది.
మందర మధ్యభాగమున కేలాడగట్టండిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయల
వారి పటము ప్రవృత్తముచే నలంకరింపబడింది.

సభ సలంకరింపిన శ్రీ పురుషుల సంఖ్య మూడువలకు
మించియుండెను.

ఆంధ్రమాత ప్రార్థనతో సభ యొక్క కార్యక్రమ మారం
భింపబడెను. ఆలంపుల్లి వెంకటరావు పంతులుగారు శ్రీ
శ్రీ శ్రీరవర్తి సంస్థాధీశులకు శ్రీ సవాలు రాజాకృష్ణ దేవ
రాయలు, బహిరీలవంతు బహద్దర్ గారి గుణగణములను విద్యా
భిమానులను గురించి ప్రశంసించుచు నేటి సభ కథ్యక్షులుగ
నుండుటకు శ్రీ రాజాగారే తమిళుని ఉపపాదించిరి. కొండా వెం
కటరంగారెడ్డిగారు బలవరచిరి. శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాజాగారు తామి
ట్లు గౌరవింపబడి నందులకు కథ్యక్షులకు కందనము లందజేయుచు
అధ్యక్ష కార భావకార్యము కథ్యక్షులకు పంచివెట్టిన తరువాత
శ్రీ రాజాగారు మృదుమధుర స్వరముతో జదివిన తమ స్థానమును
స్వీకరించిరి. అంతట అధ్యక్షులు నిలయ మందు ప్రవృత్తములం
కృతులు గావింపబడిరి.

శ్రీయుత రాయలపోల నువ్వురావు పంతులుగారు, శ్రీ
రాయలవారిని శ్రీరవర్తి రాజాగారిని అభినందించుచు రథవార
ములకు వద్దర్పణములు తమచే రింబియింపబడినవి మృదుమధుర
స్వరముతో చదివి సభ్యుల నామదార్శిలో లాడిరి.

శ్రీయుత కిరుసూరి నామయంకరావు పంతులుగారు, ఎం. ఏ.
ఎల్. టి. శ్రీరాయలవారి విజయనగర సామ్రాజ్య చరితము
లోని మాభ్యాంశముల గురించి దీర్ఘమైన వ్యాసమును జదిరిరి.

గాడేపల్లి నూర్యప్రకాశరావు పంతులుగారు, ఎం. ఏ.
ఎల్. టి. శ్రీరాయలవారి విద్యావైభవములను గురించియు,
విజయనగరము యొక్క కళలను గురించియు, అచ్చటి కీర్త్య
లను పోషించిన రీతియు, మొదలగు విషయములగుర్చి చక్కని
భాషామును జదిరిరి.

గాననాథి కలిగారు ఉపకార్యకర్తలు చెప్పిన విషయములను
చెట్ల గమనించి, ఆంధ్రభాషను పునరుద్ధరించి తొల్లి
టియ్యెట్టె కళత్యుటై సర్వర ప్రయత్నములు సుఖవల
యునని సభ్యుల గావ్యరించిరి. తమ యంతోషకార్యమును
ముగించిరి. శ్రీయుత కిరుసూరి పాఠశాలధి పంతులుగారు. ఏ.
ఎల్. టి. మంగళగిరి నుండి.

శ్రీయుత మాదపాటి నామయంకరావు పంతులుగారు,
అధ్యక్షులకును, ఉపకార్యకర్తలకును, కళాసదులకును, నిలయ
ముఖమున కృతజ్ఞతా కందనము లర్పించుచు, శ్రీ రాజాగారి
కంటే శ్రీయుతలతో దామితు లేక ఆంధ్రభాషామయిల్లి తొల్లి
టియ్యెట్టె కళత్యుటై సర్వర ప్రయత్నములు సుఖవల
యునని అభిప్రాయమును శ్రీకృష్ణ దేవరాయలవారి రాజుల
పోషణయే కారణమనియు చెప్పిరి. తరువాత సభ్యులు తాం
బూల కర్తారముచే నామనింబడిన తరువాత సభ రాత్రి ఎ
మిది గంటలకు ముగింపబడెను. (ఒక విలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వాసులకు విజ్ఞప్తి

ఈ సం॥ ౪౦ దేశీయమహాసభకు మన యాంధ్రదేశము
నందు జరిగినందులకు మన కంకరకును హిందీభాషా సభ్యునిండు
టయందలి యత్యంతకృతజ్ఞతను వ్యక్తమైంది. కాకినాడలో జరిగిన
అవసరాన్ని హిందీసాహిత్య సమ్యేకసమావేశము ఆంధ్రదేశ
మునందలి హిందీభాషా ప్రచార భారమును తామే వహించుచు
తమ రీతిని ప్రచారమును గావించుటకై యొక ప్రత్యేక సంఘటన
ముగానిండుటకై తీర్మానించబడినది. 20-1-24 తేది బెజవాడ
లో సభ జరిగి ప్రతి జిల్లాకుండియు ఇద్దరు సభ్యులను తీసి
కొని "ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచార సమ్యేకసమావేశము, అను
పేరుతో సంఘటనము గావింపబడెను" శ్రీయుత కాకినాడకు
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగాను, పండిత స్వామీ
కళకర్ణగారు కార్యదర్శిగాను, శ్రీయుత మోటూరి సత్యనారాయణ
గారు సంచారకులుగాను యేర్పడిరి. వై సమ్యేకసమావేశము ప్రతి
జిల్లాలోను జిల్లా హిందీ ప్రచార సమితియు పేరట నొక్కొక
సంఘంభర మితి నేర్పాటుచేసి రాష్ట్రీయ సమ్యేకసమావేశ నియ
మానుసారం కార్యచరణకు గడుగవలసియున్నది. గాన మన
జిల్లా హిందీ ప్రచార సమితిని రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచారసమ్యే
కసభ సంబంధ సూక్ష్మగా నేర్పరచుచున్నాము. ఇంతవరకు
మా ప్రయత్నములకే తమిళునర్పణ, తాలూకాలలో తాలూ
కా హిందీ ప్రచారసమితి నేర్పడినవి. కొద్దిరోజులలో మిగతా
రి తాలూకాలలోను సమితులు యేర్పరచబడును. ఈ జిల్లాలో
యంతవరకు హిందీని కొంతవరకైన నేర్చుకున్న మహాజనులు
దయముంచి యొక కార్డును యీ క్రింది ప్రశ్నలకు తమ సమా
ధానమును, వ్రాయించి మాకు పోస్టున గోరుచున్నాము. "తాము
హిందీలో యేయే ప్రస్తావములను జదివిరి? (2) తమకృతిము? (3)
(3) తామెప్పుడైతే హిందీ నేర్చుచున్నారా? (4) హిందీలో
యేదేని కలిగినవిచ్చారా? (5) యేయింత భావలలోనైతే యెంత
ప్రవేశముగలదు? తమవూర్తి నిలననుకో యీ క్రింది చిరునా
మాకు తక్షణం నామ వ్రాయించిన మా ప్రయత్నములనులభ్యముగ
సఫలముగాగలవు.

తంగిరాల రామసోమయాజి,

కార్యదర్శి.

బువర, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా హిందీ ప్రచారమితి.

మదరాసు అందునదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట
1924 సం॥ మార్చి నెల 1 దినమునందు. యిం. యన్.
యం. రైల్వే ఇంటర్మీడియటు మెయిలులో ఒంటి ప్రయాణపు
చార్జీలు మెయిలు 1 రు 0-0-5 నుండి రు 0-0-5 కు తగ్గింపబడును

వైద్యశిరోమణి

ఇదిచక్కని వైద్యగ్రంథము. ఇందు నాడీ భాసముల వైద్య
వైద్య వ్యాధులయొక్క చికిత్సలవరకును, శుద్ధులు భస్మాదులు
మొల యావత్తు సంగతులను గలవు.

నాగర లిపిగ్రంథములందును, మంచి యోగము లన్నియు
తెలిసింది యాగ్రంథము జూతబడినది. దీనినిచూచి వైద్యు
నులతినులభముగా నేర్పకొనవచ్చును.

దీనివల వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1-8-0 అ.

ఎమ్. ఎన్. నారాయణ,

గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.

[7 వ పేజీ చూడము]

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము

నోబులు బహుమానమును గూర్చి మహాత్ముని లేఖ

దక్షిణాఫ్రికాను గూర్చి మహాత్ముని సందేశము

మహాత్ముడు కుర్చీపైని కూర్చుండి గలుగుచున్నాడు. గ్రంథపఠనమును మరల ప్రారంభించినాడు. నోబులు బహుమానమును గూర్చి భారత శాసనసభలో తీర్మానము నుపపాదించవలదని మహాత్ముడు మహమ్మదు యాకూబు ఎం. యల్. ఏ. గారికి వ్రాసెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో 1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన బడంబడికకు భంగము కలుగుచున్నదని మహాత్ముడు ప్రకటించెను.

ఖద్దరు ప్రచారమును గూర్చి ఆచార్య రాయగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

వంగ రాష్ట్రమున నూటికి యొకరైన ఖద్దరుధరించుట లేదు. దేశము క్షితి రాట్టమే శరణ్యమును నమ్మకము నాకు చాల దృఢమైనది.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

మంచి అభివృద్ధి కనబడుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యమున నెమ్మదిగాను స్థిరముగాను మంచి అభివృద్ధి కలుగుచున్నది. శత్రుచిత్తవేసిన పిమ్మట కట్టినకుట్టు కొన్ని యింకను కనబడకుండు లోననుండుటచేతనే కొద్దిగా జ్వరము తగిలినది. ఆసంగతి తెలియగానే కల్లులు మోడకుగారు 13 వ తేదీ నట్టిభారము మోకదానిని తీసివేసిరి. ఇందుకు భయపడ నవసరము లేదని చెప్పిరి. మహాత్ముని పుడు కుర్చీ మీద కూర్చుండగలుగుచున్నాడు. మామూలుగా చేయుచుండు గ్రంథపఠనాది కార్యములనుగూడ మరల ప్రారంభించెను.

(అ. ప్రె)

నోబులు బహుమానము

మహాత్ముడు యాకూబుగారికి వ్రాసిన లేఖ
“నేను ప్రపంచ శాంతికొరకు చేసిన ప్రయత్నము సఫలమైనచో నాకదియే గొప్ప బహుమానమగును గాన నోబులు శాంతి బహుమానమును నాకొసంగవలెనను తీర్మానమును మీరు భారత శాసనసభలో నుపపాదించవలదు. దౌర్జన్యత్వాగ సిద్ధాంతమును పాశ్చాత్యులు పరిగణించినచో నాకత్యధికమగు సంతోషము కలుగునుగాని యిట్టి బహుమానము నైచ్చికముగ మెనగకున్నచో దాని విలువ తగ్గిపోవును. ఆ బహుమానమును నాకొసంగవలెనని యితరులు సలహామెసంగి నాకీప్పించుట సముచితముగాదు. మరియు నాదేశీయులతో మెకిరగు ఆగ్రాహనుగారి కాబహుమానము మెసంగవలెనని స్నేహకన్యియవారు సూచించియుండగా ఆ బహుమానముకొరకొక పోటీదారుగా మీరు నాపేరుగూడ సూచించుటకు నే నెంతమాత్ర మంగీకరింపవలనని గాంధీ మహాత్ముడు భారత శాసనసభలో నా తీర్మానము నుపపాదించునని నియోజితసభ్యుడగు మహమ్మదు యాకూబుగారికి వ్రాసెను.”

దక్షిణాఫ్రికా ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయచట్టము

1914 బడంబడికకు ఖద్దరు

జోగూబుండ ప్రజారసనోద్ధమును దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రచారము వర్గ నిర్వహించి పరిస్థితులను

గూర్చియు- ముఖ్యముగా దక్షిణాఫ్రికా యూనియను పార్లమెంటుసభలో నిపుడు చర్చింపబడుచున్న విజాతీయ ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయ చట్టమును గూర్చియు, నాకేమో కొంత తెలిసియుండునని పలువురు తలంచుచున్నారుగాన నిపుడు నాయభిప్రాయములను వెల్లడించుట నాముఖ్యవిధియని తలంచెదని. దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియాఖండ ప్రజానిరసన భావ మచటనున్న యెరోపాఖండవాసులకు నేడు క్రొత్తగా కలిగినదిగాదు. బంధకము మెసంగకుండ భారతీయులు స్వేచ్ఛావాణిజ్య మొనరించుటకెప్పుడు తొలిసారి ఆదేశమున స్థిరపడిరో అప్పుడే ఆభావము ప్రారంభమైనది. అచట చిల్లరవ్యాపారముచేయు తెల్లవారికి మొదట వాణిజ్యసంబంధమునం దిట్టి యిర్వ్యాకలిగినది. ఏవిషయమునగాని స్వలాభము కొరకు కొందరు శ్రద్ధగాపని చేసినచో నందువలన తమకెట్టిలాభమును కలుగకపోయినను అవిషయమును గూర్చి స్వతంత్రముగానాలోచింపకయే ఆలోచించుటకు శక్తిలేనివారు వెక్కుమందిగూడ వారి తోకలియువద్దతి అన్ని దేశములందును కలదు. అటులే దక్షిణాఫ్రికాలోగూడ కలదుగాననట్టివారిని గూడ గట్టుకొనుట యాందోళకులకు కడు సులభము. ఈ ఆందోళనము 1921 లోనే ప్రారంభమైనది. దాని ఫలితముగానే యిపు డీచట్టము తలచూపినది.

1914 లో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకును అచటి ప్రభుత్వమునకును జరిగిన యొడంబడికకు దీనివలన భంగము కలుగుచున్నదని నేను తొలు దొలుత దెలుపక తప్పదు. ఆయొడంబడికయందు దక్షిణాఫ్రికా దొరతనము వారొక్కరుమాత్రమే గాక బ్రిటను, యిండియా దొరతనములవారుగూడ చేరియున్నారు. బ్రిటను ఇండియా దొరతనముల ఆమోదముతోనే ఆయొడంబడిక జరిగినది. ఈ యొడంబడికనుగూర్చి రాయబారములు జరిపిదానిని స్థిరపరచుటకే యిండియాదొరతనము వారపుడు సర్ బెంజిమును రాబర్టుసను గారిని దక్షిణాఫ్రికాకు పంపిరిగాని రాజకీయభావతో మాత్ర మటులస్పష్టముగా తెలుపక “భారతీయులస్థితినిగూర్చి విచారణ చేయుటకు యూనియను గవర్నమెంటువారు నియమించిన సంఘము వారి విచారణను గను నిగుటకు పంపితిమి” అని సాంకేతికభాషలోయిం దియా దొరతనము వారపుడు ప్రకటించిరి. ఆ

యొడంబడిక యందలి ముఖ్యనియమములన్నియును స్థిరపడి అంగీకరింపబడు నంతవరకును సర్ బెంజిమును గా రచటనేయుండి పిమ్మట భారతదేశమున కేగిరి.

ఆయొడంబడిక ప్రకారము యూనియను దొరతనము వారప్పటి నుండియు ఆసియాఖండ వాసులకు ప్రతికూలముగా నెట్టిచట్టములను చేయ గూడదు. ఆదేశమునందున్న భారతీయులకు న్యాయ శాసనానుగుణ్యముగకలహక్కులను క్రమముగవృద్ధి చేయుటకును అప్పటికి అమలులోనున్న ఆసియా ఖండ ప్రజాప్రతికూలచట్టముల నన్నిటిని క్రమముగా రద్దుపరచుటకును గూడ నపుడు మూజ వాసిగా ఏర్పాటు జరిగినదిగాని ఇప్పుడు దానికి కేవలము విరుద్ధముగా పని జరుగుచున్నది. ఆయొడంబడిక జరుగునదికి అమలులోనున్న ప్రతికూల చట్టముల నాచరణలో పెట్టియుండలేదుగాని పిమ్మట ట్రాన్సువాలులో నాచట్టముల నాచరణలో పెట్ట నారంభించిరి. బడంబడికను భంగపరచుటకు చేయబడిన ప్రథమప్రయత్న మదియే. ఇపు డుపపాదించబడిన విజాతీయ ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయచట్టము వలన భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమునకు మరింతభంగము కలుగునట్టి స్థితి ఏర్పడినది. ఆయొడంబడికను గూర్చి చేయబడు నితర ఆరోపణ లెటులున్నను 1914 బడంబడిక ప్రకారము దరిమిలాను యూనియను దొరతనము భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమున కెట్టినిరోధమును కలిగింపగూడదను విషయమును మాత్రమునిర్వివాదముగానన్ని పక్షములవారు నొప్పుకొనక తప్పదు. దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరుకు సార్వభౌముడు పంపిన యువదేశ లేఖయందు వివరింపబడిన రీతిని దేనిని గాని తిరస్కరించు సభికారము సార్వభౌమునకుకలదనువిషయ మటుండ బ్రిటను దొరతనమువారు సత్యవ్రతులై తమభాధ్యతను నెరవేర్చుకొనచో ఎట్టి నష్టము కలిగినను పాటింపక నేను సూచించిన యొడంబడికవరతులను నెరవేర్చవలెనని నొక్కిచెప్పుట వారి ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నచటి దొరతనమువారి మునుగడకు అచటి పాశ్చాత్యసభ్యుల అనుగ్రహము ప్రధానమైయున్నది గాన నియోజితులగు పాశ్చాత్యసభ్యులఅభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా నచటి దొరతనమువారి యేయును చేయజాలరు. గాన నచటి అనాదులకును భారతీయులు మున్నగు వారికిని ఆదొరతనమువారు న్యాయము చేయజాలరు. ఆదొరతనము వారికి గల యీదు రవస్థను భారతదేశవాసులమగు మనము ముఖ్యముగా గ్రహింపవలసియున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో మాత్రమే గాక స్వపరిపాలనము గల అధినివేశనము లన్నిటిలోను గూడ నైరోపాదేశీయులకుతప్ప తక్కినదేశములవారికిగాని ఆదేశముల అనాది ప్రజలకు గాని రాజ్యాంగ సభలలో నెట్టి ప్రాతినిధ్యమును లేదు. ఆదేశముల రాజ్యాంగవిధానమునం దిది గొప్ప లోపముగా నున్నది. ఈ లోపమును సవరించకుండ బ్రిటనుదొరతనమువారుపేషించి దాని ననుమతించిరి గాన దానివలన ననర్థకములు కలుగుతుండచేయుట (తమగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు) వారికి విధియైయున్నది. సామ్రాజ్యవిధానమునందెట్టి విలువగలనీతి యున్నదియు దక్షిణాఫ్రికా కేన్యా దేశములు త్వరలోనే నెట్లడిచేయగలవు. ఆ లెండు

సంస్థలలోను ప్రజాభిప్రాయద్రవ్యమువలన తాత్కాలికముగ కొంత అనుకూలము కలుగవచ్చును కలుగగలదుగాని అది కేవలము తాత్కాలికమే. ఈయన ఖాంత ప్రదర్శనమునందలి కడపటిరంగము వెంటనే ప్రదర్శింపబడకుండ ప్రస్తుత మాపుటకు మాత్రమే ప్రజాభిప్రాయమునకు శక్తి కలిగియుండును. అంగ దేశమున గాని భారతదేశమునగాని గొప్పమాచ్చేదైననీలోన కలిగిన తప్ప నీయన్యాయము నివారించబడదు.

నెటాలు మ్యూసిసిపలు నియోజనాధికార చట్టము నెటాలుకు మాత్రమే వర్తించును. అదిగాక ఆచటము నచటికి వర్తించునట్లు నిషేధించినచేపు వచ్చును. ఏమనగా దాని నాచరణలోనికి తీసుకొని రానియలేదు. ఈ ప్రత్యేక స్థల చట్టము నిర్ణయముల కన్నిటికినిగూడ వర్తించుట కుద్దేశించ బడినది. వాణిజ్యనివాసముల కచట స్థిరపడిన భారతీయులు మున్నగు నాసియాఖండవాసులనందరిని ప్రత్యేక స్థలమునకు తరముటకీ చట్టమువలన నచటిదొరతనమున కధికారము కలుగుచున్నది. 1885 లో నప్పటి ట్రాన్సువాలు దొరతనమువారు కల్పించిన స్థల నిర్ణయకర్తత్వమును యిప్పుడు కొంత సవరణతో ప్రత్యేక స్థల చట్టముగా నుపపాదించిరి. దీనిభావ మేమో కొంత వివరించెదను. 1885 వ సంవత్సరపు చట్ట మములలో నున్నను ప్రేటోరియాలో భారతీయుల ప్రత్యేక స్థానమునుగూర్చి వెదలిపోవలె నని యింత వరకును భారతీయుల నవ్వరిని నిర్బంధింపలేదు. ఆ స్థానము పట్టణమునకు కడుదూరముననున్నది. ఆంగ్లేయులు, ఆఫ్రికా అనాదులు ఒలాండులు మున్నగు వారెవ్వరును సామగ్రులను కొనుట కచటికి వెళ్లుట కది అందుబాటులోలేదు. అచటనున్నవారు తమ దేశీయులకుమాత్రమే విక్రయింపవలసియుండును. కాన యీ ప్రత్యేకతను పూర్తిగా కొనసాగించినచో నది దాదాపుగా పరిహారములేని నిర్బంధప్రవాస మేయగును. ఇప్పుడున్న స్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగింపకుండుటకు చట్టములో న వ క శ ము చ బడెనని నేనెరుగుదును. కాని దానివలన భారతీయుల కెట్టి ప్రయోజనమును కలుగదు. ఇట్లు ఈ అవకాశము లాచరణలో కేవలము నిరుపయోగము లని చూపుటకు దక్షిణాఫ్రికాలో నాకుగల అనుభవమునుబట్టి నేను చాల నిదర్శనములను చూపగలను. కాని నేనిప్పుడు చేయ దలచుకొనలేదు.

భారతీయులు లక్షలకొలదిగా దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి నిండిపోయెదరని యెరోపావారందరును వెనుక నాందోళనము చేసిరి. ఈ జనప్రవాహము నాపు చేసినచో అచటనున్న కొద్దిమంది భారతీయులకు బాగుగా సదుపాయము చేసెదము. వారిని మాలో నిముచ్చుకొందుమనిగూడ దక్షిణాఫ్రికా రాజనీతి జ్ఞులవును నడివిరి. అటుపిమ్మటనే 1897 లో భారతీయుల ప్రవాసము నిరోధింపబడినది గాన భారతీయు లాఫ్రికాదేశమున నిండిపోయెదరేమోయని వారిపుడంతమాత్రమును భయపడనవసరములేదు; గాన నిపుడీ ప్రత్యేక స్థల నిర్ణయమువసరమగు క్రొత్త యాందోళనమును ప్రారంభించిరి. ఇదిగూడ నెరవేరినచో నిర్బంధ ప్రవాసమునుగూర్చిన యాందోళనము నపుడు ప్రారంభించెదరు. ప్రత్యేక స్థలములకు తరిమిననుగూడ భారతీయు లాదేశముననే తిప్ప వేసుకొని కూర్చుండినచో నిపుడు నిర్బంధ ప్రవాసము ప్రారంభమగును. నానాటికి దక్షిణాఫ్రికా కొకరి వెంటనుకరు పోయిచేరుచున్న యెరోపాదేశీయులపట్ల బ్రిటిషు సామ్రాజ్య నియంత లధికాభిమానమును చూపుచున్న కొలదిని ఆసియాఖండ ప్రజాప్రతికూల్య సంబంధములగు వారివాంఛలు గూడ ప్రబలమగునునే యుండును.

ఎం. కే. గాంధీ.
సానూనైద్యశాల, పూనా.

ఖద్దరు ప్రచారము

అచార్య పృథ్వీచంద్రరాయగారు మహాత్మునికి వ్రాసిన అభినందన లేఖ

పూజ్యులగు మహాత్ములకు:- తాను కన్యాశుల్కము లేని కాలమున, తమ విశ్రాంతి కెట్టిభంగమున కలిగింపరాదని తలచితిని నేను సామాన్య జన్మకాలకు తీర్థయాత్ర కాంక్షక పోవుటయే గాక శ్రమము, మన శాభక్తిని విన్నవించుటకు గూడ సాహసించెతిని. తామిప్పుడు మహాత్మ రంతకార్య వంతులవలె నేనిదివరకు వెట్లుగానిన యీ నియము నిపుడు కడగితిని.

మీరు విడుదలయైనవారై తిరియరాగానే కంకరాద్వారమున నున్నందున వెట్లుబిడ్డ ప్రజల అనుభూతికొరతనము చేరియున్నట్లును కలెక్షనరులను నేను మిత్రమభివ్రామముతో కలిసియుంటిని చెప్పుకొన్నది. మనదేశీయులు కేవలము ర సా వేళ పర క కు లు ను భావోదే క భ రి కు లు న గు ట కే తా త్కాలిక మ గ ని పు డు నె ల్లి వి రి నీ న నీయతనా ప్రవాహము మరునిమామననే యొక్క చాట్టయిన మిరులకుడ కుష్కముగ నింకిపోవునట్లు కట్టి సంకేతమునలేదు. ఇప్పుడు నవసంభలకు వేలకొలది కచ్చుచున్నవారిలో ఖద్దరుబట్టలను కట్టినవారు మాటికొరైని నుండుట కష్టము కాకనాదో జరిగిన కంకరాదు మహాసభకు నేను వెళ్లి నపు నామహాసభను చూచుటకు చాలాదూరపు గ్రామముల నుండి గూడ నిరుపేదలగువారు నైరము వేలకొలదిగ నుండినను గాంధీగారిమనకు వచ్చుచుండిరి. వారిలో మాటికి 90 మంది ఖద్దరుబట్టలను కట్టియుండిరి. వానందని నేనపుడు కన్నులపండువుగా చూచితిని. ఆ కనులతోనే మరల నిపుడీ కథలకు విదేశ పుణ్యక్షేత్ర వేలకొలదిగ వచ్చుచున్నవారిని చూడవలసినవిషయం చులప చాల కలిగింపించుచున్నాను.

అస్పృశ్యతా వివాదమున తొలగింపబడెను గూడ తేజమున దెట్టి గట్టి ప్రయత్నములను స్థిరముగాను సక్రమముగాను జరుగు నుండుటలేదు. ప్రతివారును స్వరాజ్యమును కులభయముగా బడ జగరుచున్నారేగాని కంటక వృక్షముకు నీమట్టు దారిని పట్టిపోగొడు వారొక్కరును క న బ డు ట లే దు. కాంకరాదు వారు కాననసభల ఎన్నికలకు నిలుచుట యుచితమగునా కాదాయను విషయమున కభిప్రాయము సంకుటకు నేనర్హుడను కానగాని కాననసభలలోనుకూడనీ మహాత్ముని సహస్రార్చనైర తామ(మహాత్ముడు)నిర్ణయించిన నిర్మాణవిధానమును గూర్చి వారు వినియోగించి యున్నచో మనము స్వరాజ్యమును చాలవరకు సమీపించియుండు మని మాత్రము చెప్పవలసిందగు మన్నిగ గోరెను.

చక్రమే ముక్తిసాధనము

జూలైయిలో వందేర మదనమోహనమూలవ్యా గారు సర్వవక్షుల ప్రసిద్ధులసభకు జరిపినపుట రెండుదినములవార్షిక సంవత్సరముగ మీ చెరిపనీయ వాన దమును భాగ్యమును నాకు లభించెను విషయము తాను మరచియుండని సత్యము. ఖద్దరు సందేశమును కంకరాద్వారములకు సాదారణ కంకరకు సందేశములకును ఖద్దరు నిర్మాణము తాను గావరుని విషయమున తగిన ఏర్పాటు చేయుటకును పూనుకొనినని నేనపుడు వాగ్దానము చేసితిని. అచార్య పృథ్వీచంద్రరాయగారివలన గాంధీ భక్తికర్తవ్యతో నాకిదియునున తోడ్పడుటచే దైవానుగ్రహమున నుడుతాభక్తితో య భా క్తి గ నే నొ కంఠ నే క తే య గ రి గి రి ని గా ని యా ప ని ఏటి కదురకగానున్నది. విషయమును బడయుటకు పూజేవిట స్మృత కాంక్షమును (బహ్యుద్దేశమును) ప్రయత్నిమును ఆచరణముగా నున్నది. కాని నే నీ విషయమున పనిచేయుచున్న కొలదియు మనదేశీయులకు మోక్షము నొసంగకలినదీ రాట్లమరపు మకే రియను కాదను నవ్యక్తము నాకు మదిరివలమగుచున్నది. నేను కాకనాదో ఖద్దరు సందేశమును గూర్చి యవస్థనించినపుడీ విషయమునే విపులముగ వివరించుటకు ప్రయత్నించితిని. మిరిపుడు మూలానా మహాత్మునిగారివేరే మహా సుదేశమునగు గూడ భారతదేశమున కానాటికి వెనుకమున్న దారిద్ర్యమును నిర్మూలించుటకై ఆత్మసాధనము లట్లమొక్కటియే" అని ప్రాసిన వాక్యరత్నములను గాంచి నేను మహాదానందమును పొందితిని.

ఇంతకంటె సభిముగ నేనేమియును విన్నవించగలను. మీవిశ్రాంతి భంగముకలిగింప గోరను. మీసంపత్సమునకు నావృద్ధతమును పరిమించుచున్నదిగాని ప్రస్తుతము మిమ్ముల కందరియొక్క హృదయము నేను బడయకొల్లెను.

అచరకాలముననే తమకు సంపూర్ణాభిగ్రహమును కల్పకల్ప దక్షగమించుగాక మరల తాము సర్వసామాన్యమును కపించి ముగి కావచ్చి బడయుదురుగాక యని నేనుకొనచున్నా నని రాముగారు మహాత్మునకు వ్రాసిరి.

సముద్ర పరిసర నివాసము

సానూనైద్యశాలలో చికిత్సముగిసినపిమ్మట గాంధీమహాత్ముడు బాంబాయికి సమీపముగా నొక సముద్రపరిసర ప్రదేశమున నివసించునని తెలియుచున్నది. (అ. వె)

ఆంధ్ర పత్రిక

11 వ తేదీ పత్రికలో నొకపేజీ కొరతవడట

ఈ నెల 11 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటల కాకస్మికముగ మాముద్రాలయ యంత్రమున మంటలు లేచుటచే ఆనాడు పంపబడిన పత్రికలలో రాజమండ్రి కాకినాడ, ఎం. 8 (అనగా గంజాము మండలమునకు వెళ్లుటపానంది), ఎం 10 (అనగా బెజవాడనుండి వాల్తేరువరకు వెళ్లుటపానంది) టపాసంపులలో పంపబడిన పత్రికలలో ప్రధానవ్యాసముగల పేజీ తక్కువగా నుండెను. దానిని 12 వ తేదీని ఆనాటి పత్రికతో కలిపి పంపియుంటిమి.

(ఆం. ప. సె)

ఆంగ్లే యిండియను సెటిల్ మెంటు

కూనూరు ఫిబ్రవరి 12:- కోటగిరిదారిలో నున్న 7, 8 మైలరాల్యముదగ్గర ఆంగ్లే యిండియను నివాసస్థల మేర్పరచుకొనుటకు ప్లానులను గీచి అచనానా జరుగవలసినదని పంపబడిన కెప్టెను హెచ్. ఆర్. కార్ ఫిల్లు 27. 28. 29. 30. 31. ఆర్. బి. గాడు వెళ్లి ఆస్థలమును కనిభించేసిరి. అది నుకొనబడిన ప్రదేశముయందు భూమి సారవంతమై దుయము, నుండినీటిసరుపాము గలదనియు పీట కనుగొనిరి. సెటిల్ మెంటుకు వీరొకప్లానును గీచినారు. మొట్టమొదట ఒకచక్రముండును. 30 మంది నివసించుటకును వీరందరును ఒకకల్లబునుకట్టుకొనుటకును అచ్చట ప్రదేశముకలదు. (అ. వె)

[5 వ పేజీ తరువాయి]

శత్రువులుగా నెంచను. ఆయనకు సంబంధించిన వారి గూర్చి నేను విచారించుచున్నాను. ఆయన చేయుచున్నపుడు నాకడ్డకు వచ్చినవారిని నాకేళ్లకై నుకొనకలెనను శత్రువుల కంటె ఎంతో భిగిగా మించెను. జనిపోయి దొంగారి ఆర్మీనుగూర్చి భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. విచారణ పూర్తియై నాకుకొనిధింపక పూర్వము కొన్నిమాటలు నాదేశ జనలకు నేను చెప్పవలసి నునా నేను నామాతగర్వకు పోకదలచినాను.

తెగార్చుని సాత్త్వము

ముద్దాయి తరువాత సాత్త్వమును పిలిచెను. చాల సార్లు తాను పికాచిపోయినట్లును యీ తె ను తోటలకుగూడ పోయినట్లును పోలీసు క మీ న న రు తెగార్చుచున్నెను. పూలదుకాణముల కద్దరు గడచిన మేసెలలో ఒక్కర రాజ్యము మాత్రమే అడు వెళ్లియుండెను. ఆతని ప్రాణము లకనానించుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని ఆతని కప్పుడే ప్రథమ పర్యాయము తెలిసెను.

గిరింద శేఖరుని సాత్త్వము

ముద్దాయిని వీక్షి తే సి న దా వ్య రు గి రిం ద తే ఖ రు జో ను గా రు ము ద్దా యి న ద త విచ్చివాని నడకకు తగినట్లుగానే యున్నదనిచెప్పెను. ముద్దాయి ఒక కత్తిభ్రమణములకు బాధపడుచున్నాడని వీరి అభిప్రాయము. అతనిక కొద్దివారు లేరిరి. (అ. వె.)

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు ఏకోరియా పురమందిరము నందు

16-2-24 తేదీ శనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

శ్రీ కృష్ణతులాభార నాటకమును

17-2-24 తేదీ ఆదివారం సాత్రం 5 30 గంటలకు

సారంగధర నాటకమును

(తెనుగున) ప్రదర్శింతురు.

కె. వీరయ్యపంతులు,

మేనేజరు,

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 11:—యండియా పత్రికా సంపాదకుల కార్యదర్శి బ్రెస్లింగ్ ను సర్వంటు అఫ్ ఇండియా సానైటీ యొక్క బొంబాయి అఫీసువద్ద 16 తేదీ కనివారమునాడు ఉప్పును పట్టికటి బదులు టైలర్ గానింపిరి. అప్పుడు ఆ కమ్యూనికేషన్ గారితో బదులు మరొకరిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటయూ, కార్యనిర్వాహక శుభం ఎన్నిక ఫలితములను ప్రకటించుటయూ జరుగును.

మదరాసు నీటిపారుదలబిల్లు

పోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్టు

మదరాసు రాజధానిలో నీటిపారుదలకు నీటిపత్తు విధింపును సంబంధించిన చట్టమును ప్రవేశపెట్టిన యుక్తముగా నున్నందున, ఈ చట్టము పాఠ్యముచేయుటకు (ఆమోదించుటకు) ముందుగా గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారము పొందబడియున్నందున ఇందుమూలమున నీక్రిందివిధముగా కానించడమైనది.

1 వ అధ్యాయము

ప్రారంభము.

- 1. ఈ యాక్టును 1922-వ సంవత్సరపు మదరాసు నీటి పారుదల చట్ట అని చెప్పవచ్చును.
- 2. ఇది మదరాసు రాజధాని కంఠకును వ్యాపించును. ముఖ్యము నిది లోకము గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటనద్వారా నియమించునట్టి లేదని ఆమోదించిన రూపమున.
- 3. 1858 వ సంవత్సరము మదరాసు నిర్బంధ పరిశ్రమ చట్టము, 1865 వ సంవత్సరపు నీటిపారుదలపత్తు చట్టము, ఇందుమూలముగా గట్టు చేయబడుచున్నవి.
- 4. ఈ యాక్టులో విషయములలోగాని పూర్వోక్తర సంకల్పమునందుగాని విధిధర్మమున దేదైన నుండిన తప్ప—

(1) "ద్రెయినేజియింగ్" (నీళ్లు బడియుటకై నపున) అను దానిలో పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారు ఏర్పరచినట్టి లేదా వాటికి భరింపబడునట్టి నియమములను కాని నీరుగాని వెడలిపోవుటకై స్వభావముగా నున్నట్టి లేదా మనుష్య కృత్రిమమునట్టి పిల్ల కాలువలు ను అట్టి పిల్ల కాలువలకు సంబంధించినట్టి లేదా వాటికి తోడుగా నున్నట్టి కులు (చెరువులు) అన్నియును, ఒకనీటిపారుదలపు (చెరువు) నుండి ప్రవహించునట్టి నీరుపోయే కాలువలు అనట్లులు (దాములు) అడ్డట్లులు (వియరులు) ను, కట్టలను కలుపులు (స్ట్రాయిలు)ను, గ్రామములను కరదనుండి గాని వాయునగని పోవుటనుండిగాని భూములను సంరక్షించుటకై ఆర్మీ పనులు (చెరువులు) ను చేయును. కాని మురికినీరు తొలగించుట కొరకుయిన పనులు (చెరువులు) అందులో చేరవు.

(2) "ఎస్టేటు" అనుమాటకు—

(ఎ) కార్యముగా వైసలాయలీ చేయబడినయే ఎస్టేటు అయినను లేదా తాత్కాలికముగా వైసలాయలీ చేయబడిన జమీందారీ అయినను అనియును,

(బి) అట్లు కార్యముగా వైసలాయలీ చేయబడిన ఎస్టేటు లోని లేదా తాత్కాలికముగా వైసలాయలీ చేయబడిన జమీందారీలోని యేభాగము కలెక్టరు కార్యము ప్రత్యేకముగా రిజిస్టరు చేయబడియున్నదా అట్టి యేభాగ మైనను అనియును;

(సి) వైసలాయలీ కాట్టి యే పోలెమైనను కాగి నైనను అనియును;

(డి) (బిటి) గవర్నరు మెంటువారిచే గ్రాంటుచేయబడి ఖాతాపరమైన లేదా అంగీకరింపబడిన యేదైన యింకా ముగ్రామముగాని అట్టి గ్రామముయొక్క ప్రత్యేకమున భాగమేద యిననుగాని అనియును;

(ఇ) కార్యమునకు లోగుత్రమ ఉంచుకొనబడినదై వైస

(ఎ)(బి)(సి)క్లాజులలో విలంపబడియున్న ఎస్టేటులో వేనిలోనైనను ఉండునట్టి ఒక్కొక్కముగాని ఎస్టేటు (గ్రామము)గాని వేనిలో యేభాగము అయినను అనియును; అర్థము.

(టి) గవర్నరు మెంటు భూమి యనగా ఒక ఎస్టేటు అయి యుండు లేదా ఒక ఎస్టేటులో వేనియొందిన యేభాగమైనను అని అర్థము.

(4) నీటిపారుదల అక్టోరు అనుమాటకు ఈయన్లు నను సరించి నీటిపారుదల అక్టోరుయొక్క అధికారముల అన్నిటిని గాని వేనినైనగాని చెలాయించుటకు లోకము గవర్నరు మెంటు వారిచే నియమించబడిన యే చునీయెను అని అర్థము.

(5) నీటిపారుదలపు అనుమాటకు—

(ఎ) పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారి చే నిర్మించబడినట్టిని నీరును స్వాధీనమున సంరక్షణమున గవర్నరు మెంటువారు ఏమనెడికి మార్చియుండ నట్టి లేదా పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారిచే సంరక్షించబడునట్టి లేదా స్వాధీనమున దుండుకొనబడునట్టిని లేదా సంరక్షణమున లేదు గవర్నరు మెంటువారిచే కొంతభాగము ఈయబడియున్నట్టిగాని భూమియొకటియున్నట్టిగాని భూమియు ఈయబడియున్నట్టిగానమటియు నీటిపారుదలపు అర్థముగాని యుపయోగింపబడునట్టి కాలువలు పిల్ల కాలువలు చెరువులు జలాశయములు వావులు అన్నియును చేకను.

(బి) అట్టి కాలువలలో, పిల్ల కాలువలలో, చెరువులలో, జలాశయములలో లేదా వావులలో సంబంధించి యున్నట్టి అన్ని పనులు (చెరువులు) ను, కట్టలను (ఎంబాంకీ మెంటును) కట్టలను నీటి కట్టే కాలువలను నీరు పోయే కాలువలను అన్నియును చేకను.

(సి) అట్టి కాలువయొక్క, పిల్ల కాలువయొక్క చెరువుల యొక్క జలాశయముయొక్క లేదా వావులయొక్క కార్యము నిమిత్తము గవర్నరు మెంటువారిచే ఆర్మీమించుకొనిన భూములన్నియును అట్టి భూములమీద గవర్నరు మెంటువారిచే ఆర్మీమించుకొనబడియున్నట్టిగాని వారికి చెందియున్నట్టిగాని కట్టలములను యోగ్యములు అనకొనకొనక ద్వారములు (గేటులు) ను ఇతర నిర్మాణములు అన్నియును చేకను.

(డి) నది, ప్రవాహము, నదును లేదా స్వభావసిద్ధమైన నీటివడక లేదా స్వభావసిద్ధమైన మారుగుకాలవ అంతయును గాని దానిలో వేభాగ మైనగాని లేదా 10 వ సెక్షనునట్టి లోకము గవర్నరు మెంటువారు ఒక ప్రకటనను జారీచేసియున్నట్టి యేదే పని (చెరువు) చేకను.

(6) "భూస్వామి" అనగా ఒక ఎస్టేటుకుగాని దానిలో కొంతభాగముకుగాని స్వామ్య దారుడై యుండువాడని అర్థము; మరియు దానిలో ఆ ఎస్టేటు అంటియొక్కగాని ఏదేని భాగము యొక్కగాని రాబడిని స్వాధీనదారుని నుండియె ను ఆరెనికి పూర్వమును హక్కుదారుని నుండియె ను ఏదేని ట్రాన్సుఫరు (అన్వయము) పొందుటను బట్టియె ను లేదా ఏకాగ్రహారము చేసిన యేయత్తువును బట్టియె ను, చట్టపు సంబంధమైన ఏ నిబంధనను బట్టియె ను జనుతాచేయబడు హక్కుగల (అరెమని) పియ చేకను.

(7) ఏభూమి విషయముగానా "అక్రమదారు" అనుమాటకు భూమిలో హక్కుగలగి భూమిని స్వయముగాగాని పరివారముల నుండిగాని తొలగివలం గాని సాగుచేయు ఏయనుష్ఠానము యని అర్థము.

(8) "భూమందు" అనుమాటకు స్వచ్ఛమైనచుండి కస్తుతను గుఱించిన స్వామ్యపు హక్కులో ఉమ్మడిగా వాధ్యుని లిగియున్నట్టి మనిషిని చేరుకు, జుడియు ఈయన్లుయొక్క నిబంధనల ననుసరించి భూమందుకు చెందియుండు అన్ని హక్కులను వాధ్యులను అసామ్యపు హక్కులో అట్టికమ్మడి వాధ్యుల లిగియున్న హక్కుండి మనుష్యులకును ఉమ్మడిగాను చేరుచేరు గాను చెందియుండును.

(9) "బిజినెస్" అనుమాటకు ఈయన్లు ననుసరించి చేయబడిన విధులనుట్టి లోకము గవర్నరు మెంటు వారివల విధింపబడిన యని అర్థము.

(10) "రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడు" అనగా ఏదని చేర రివిన్యూ లెక్కలలో గవర్నరు మెంటు భూమి రిత్నాల మనకు రిజిస్టరు చేయబడి యున్నట్టి అట్టి యే మనిషియె యని యర్థము.

అయితే రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడు కాక ఇతర ఏ మనుష్యుడైనను రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుని యేదెంబు ప్రతినిధిగానో నేపథినిగానో రిజిస్ట్రారు పెట్టినవాడుగానో గుర్తించబడునానో. కాక యిదివిధమున చట్టపరమముగా గవర్నరు మెంటు భూమిని నిర్వహించు చున్నట్లును అట్టి మనుష్యుడు అట్టి గవర్నరు మెంటు భూమి విషయమున రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడుగా భావించబడవలెను.

(11) "రెయిరు" అనగా 1908 వ సంవత్సరపు మదరాసు ఎస్టేటుల్యాండ్ (భూమి) చట్టము నిర్వచించబడినట్లుండు రెయిరు అని అర్థము.

(12) "గ్రామము" అనగా లోకము గవర్నరు మెంటు వారివల న యిప్పుడు ఒక గ్రామముగా అంగీకరింపబడుచున్న లేదా ఇటువంటివారి కార్యములకన్నిటికిగాని, వాటిలో వేటికిగాని ఒక గ్రామముగా గవర్నరు మెంటు వారివల లేదా వారి అధికారమునకు గాబడి రివిన్యూ పోర్టువారివలన బహిరంగపరచబడిన ఏసానిక ప్రతేక మైన అని అర్థము.

(13) "నీటిపారుదల" అనగా ఒక నీటిపారుదలపు నదును నుండి నీరు కరఫరా చేయబడుచున్నను గవర్నరు మెంటువారి కర్మకు భరింపబడిన యేదే వా పిల్ల కాలువలను అర్థము. మరియు దానిలో అట్టి పిల్ల కాలువలకు వేనిగుండా నీరు కరఫరా చేయబడుచుండునో అనకొనకొనక (స్ట్రాయిలు) గాని అలగుగాని. అట్టియే పిల్ల కాలువలలో వైస సంబంధము లిగి దానికి తోడుగానున్న పనులు (చెరువులు) అన్నియును చేకను.

5. లోకము గవర్నరు మెంటువారుగాని విధింపబడగ అట్టి విధులకులోబడి ఈవిషయమై లోకము గవర్నరు మెంటువారు

అధికారియిచ్చినట్టి యేవర్గాన ఉద్యోగమునందుగాని ప్రకటనద్వారా ఇందు నిలువీరువారి ఈయబడునట్టి అధికారములైనను ననులనైనను అన్నిటినిగాని వానిలో వేనినైనగాని యేలక్సిన రుణ ఏసానిక వాధ్యులగా చెలాయించవలెనో లేదా చేయవలెనో ప్రసిద్ధపరచవచ్చును.

2 వ అధ్యాయము

సామాన్యపు హక్కులను గుఱించియును జనసామాన్య కార్యముల నిమిత్తము పనుల గ్రంథముల స్వాధీనమున వహించుటను గుఱించియును.

6. ఈ చట్టముయొక్క నిబంధనలకు లోబడి నీటిపారుదల ద్రెయినేజి (నీళ్లు బడియట్టు) కార్యముల నిమిత్తము—

ఎ. ఏనదిలే స్వతస్సిద్ధమైన ఏయెక్క నీటినిగాని ఏ స్వభావసిద్ధమైన మారుగుకాలవ నీటినిగాని ఏచెరువు లేక ఇతర స్వభావసిద్ధమైన నీటి సముదాయముయొక్క నీటినిగాని అట్టిఏదే ఏయెయిగుకాలవ చెరువు లేదా ఇతర స్వభావసిద్ధమైన నీటి సముదాయము పూర్తిగా ఎస్టేటులోగాని ఎస్టేటులలోగాని లేకప్పుడు,

బి. ఏదెక చెరువు జలాశయము పిల్ల కాలువ లేక ఇతర పనిలో లేక ఇతరపనిలనగాని తేర్చబడిన నిలిపియుంచబడిన లేదా పంచె పెట్టబడిన నీటినిగాని, అట్టిచెరువు, జలాశయము, పిల్ల కాలువ లేదా పని గవర్నరు మెంటు వారివల నిర్మించబడినదై గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనమున సంరక్షణమున ఏమనెడికి మార్చియై లేదా గవర్నరు మెంటువారి వలన సంరక్షించబడునదై లేదా స్వాధీన మందుండుకొనబడునదై కప్పుడు చేక్కట నిలిపియుంచుట తుంటిపెట్టుట పీటిని కరు స్వచ్ఛమైనసామాన్యగా ప్రవహించుటకు గవర్నరు మెంటువారికి హక్కు కలదు. మరియు అట్టి హక్కుకలది ఇందుమూలముగా ప్రసిద్ధ పరచబడుచున్నది.

7. లోకము గవర్నరు మెంటువారికి—

ఎ. అత్యవసరముగా వైసచేయబడిన సెక్షనుయొక్క ఎక్లాజులో స్వచ్ఛమైనచుండిన ఏ నీళ్లవిషయమైనగాని ప్రస్తుత మందున్నట్టి లేదా (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశించబడియున్నట్టి నీటిపారుదల పనియొక్కగాని మురుగు నీటిపని (చెరువు) యొక్కగాని కార్యము నిమిత్తము సవరణహక్కు చెలాయించబడుట యుక్తమని లేదా,

బి. ప్రస్తుత మందున్నట్టి లేదా (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశించబడియున్నట్టి నీటిపారుదల లేదా మురికినీరు కడియకట్టు కార్యమునిమిత్తము ఏదైననది, స్వతస్సిద్ధమైనయే స్వతస్సిద్ధమైన మారుగుకాలవ చెరువు లేక స్వభావసిద్ధమైన ఇతర నీటి సముదాయము ఎస్టేటులో లేక ఎస్టేటులో పూర్తిగా ఉన్నపుడు గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనము వహించుట లేదా ప్రస్తుతమందున్నట్టిగాని (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశించబడి యున్నట్టిగాని నీటిపారుదల పనికి (చెరువు) గాని అందుండిగాని మురుగు నీటిపనికి (చెరువు) గాని అందుండిగాని నీటి ప్రవాహమును ప్రవహించుట నైనను అభివృద్ధి చేయుట కయినను గవర్నరు మెంటువారు నీటిపారుదలకార్యము నిమిత్తముగాని మురుగు నీటికార్యము నిమిత్తముగాని నీటి మాంతునుండి భూములను సంరక్షించుటకుగాని నిర్మించబడినట్టి యేపని (చెరువు) నైనను నట్టిట (చెరువు) గవర్నరు మెంటువారిచే నిర్మించబడక లేదా సంరక్షించబడక లేదా స్వాధీనము నందుండుకొనబడునట్లుపుడు, లేదా గవర్నరు మెంటువారివల నిర్మించబడి, గాని స్వాధీనమున, సంరక్షణమున గవర్నరు మెంటువారివల ఏమనెడి వైస మార్పు బడియున్నప్పుడు గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనమరుదాకొనుట యుక్తమని తోచినపుడెల్లను.

లోకము గవర్నరు మెంటువారు, ప్రకటనద్వారా, వాధ్యులకు యేమనిషివలనైనను ప్రకటన తేదీనుండి రెండునెలలలోగా ఆక్షేపణ చేయబడిన సేకస్ప సడకు హక్కు ఆ ప్రకారము చెలాయించబడుననిగాని, లేదా సవరణ స్వాధీనము వహించబడుననిగాని ప్రసిద్ధపరచవచ్చును. అట్టి ప్రకటన పోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్టు లోను, విధింపబడినట్టి యితిర విధముగాను ప్రకటించబడవలెను.

8. 7 సెక్షను ననుసరించి ప్రకటన జారీచేయబడిన తరువాత, ఏయెయిప్పుడైనను అట్టినీటిలోగాని పని (చెరువు)లోగాని సంబంధము కలిగియుండునట్టి యేదేని అనకట్టును, అడ్డట్టును, కట్టను, కలుపును (స్ట్రాయినును) పిల్ల కాలువను లేదా యితిరపనిని (చెరువును) డిస్మిస్సు కలెక్టరుయొక్క అనుమతిలేకుండ ప్రారంభించునాదెదు. పునరుద్ధారణ చేయరాదదు. ఏనీచేయ గూడదు లేదా మార్పునాదెదు. కాని దీనిలో ఉన్న వేదియను నీటిపారుదల సాగుచుండుకొనక, అవసరమనట్టి తాత్కాలికపు పనులవలన గడ్డను పూర్వపుదే అలంకరణచుట లేదు.

(సశేషము)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేది

శుక్రవారము

దక్షిణాఫ్రికా : గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన

గాంధీమహాత్ముడికిను పూర్ణాంగ్యము బడయకున్నచ, దక్షిణాఫ్రికాస్థితి గాంచి, తమయభిప్రాయమును ప్రకటించుకుండ నుండజాలకబోయెను. భారతీయులను ప్రత్యేకస్థలములలో నుంచుటకు జేసెడి ప్రయత్నము కడునీచము. గాంధీ స్వల్ప గార్లకు వెనుక జరిగిన యొడబడికకు విరుద్ధము. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారికి, వర్ణద్వేషమే ప్రధానము గాని, సత్యమును బనిలేదు. భూతదయతో నిమిత్తములేదు. సామ్రాజ్యగౌరవ మక్కరలేదు. ఎంత సేపును తమ కారోగ్యము, తమ కాయవ్యయము చాలును. హేయముగు నీక్రొత్తవట్టముజేయుట, దక్షిణాఫ్రికా సాంప్రదాయములకు భిన్నము గాకున్నను, స్వల్పగారి వాగ్దానములనుగూడ మూల ద్రోయుచున్నదని, గాంధీమహాత్ముడు జూరగలిగెను. 1921 సంవత్సరమునందే, భారతీయులను వేరుజేయవలయు నను ప్రయత్నము గలదట. 1924 సంవత్సరమున జరిగిన సమాధానమునకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముతో బాటు ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమును ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ బాధ్యులే. దీనిని రక్షించవలసిన బాధ్యత ఎల్లరవై గలదు. ఆ సమాధానము ప్రకారము, దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియా వాసులకు ప్రతికూలముగ నెట్టి చట్టమును నిర్మించ వీలులేదు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి నియమమును నిటగలిపిరి. తెల్లవారి జేమమును మాత్రమే పెంపొందించుచు, తదితరులను పీడించుటకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వవిధాన మవకాశ మిచ్చుటకు కారకు లెవరు? శ్వేతేతరుల జేమమును కాపాడుటకు తగిన ఏర్పాటుల గావించవలెనని వట్టుబట్టుకుండుటలో, ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారే తప్పి నప్పరి. అట్టిపిత్తిలో తమ తప్పువలన గలిగిన లోపమును సవరించుటకు ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారే బూనుకొనుట ధర్మమని, గాంధీమహాత్ముడు తేటపరుచుచున్నాడు. కాని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారట్టి చింతను గనుపఱచుటలేదు. మీదుమిక్కిలి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు చేయూత నొసగుచున్నారు. స్వల్పగారిని మందలించుటకు మారుగ, వారి కధిక గౌరవము జూపుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా, కెనియా పరిస్థితుల గాంచిన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య విధానమునందెట్టి నైతిక శ్రేష్టతగలదో గ్రహించవచ్చునని మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు. ఎట్టి సామ్రాజ్యమయినను అధర్మము నాధారము జేసికొని నిలువజాలదు. కేవల బాహుబలము వలనను, మంత్రాంగమువలనను, వర్ణద్వేషమువలనను, సామ్రాజ్యములను నడుపుట దుర్లభము. ఇంపీరియలిస్టు లీ పంగతిని గ్రహించక, బలహీనులను మూల ద్రోయనొనెడరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు సామ్రాజ్య సాభాగ్యమునకు తొడ్డుడజాలవు. ఇకనయినను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు పేల్కొనలేనియెడల, భావిస్థితి అంధకార బంధువుముగ నుండగలదు.

భారతీయు లెంత దుర్బలు లయినను, వారికి స్వరాజ్యముగాని ఎక్కుడు పలుకుబడిగాని లేకున్నను, వారికిగలిగించెడి బాధ లూరకబోవు. అధర్మము చెడుఫలితముల నొసగకమానదు. గాంధీ మహాత్మునివంటి పరమ పావనుడును, లోకాతీత పురుషుడును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును ఆఫ్రికాలోని తెల్లవారిని హితముగఱపుచుండ, దానిని వెడచెనిబెట్టుట న్యాయమగునా? త్వలోమార్పు గలుగునని మహాత్ముడు నమ్ముట లేదు. తాత్కాలిక ప్రతిక్రియలవలన లాభము లేదని, మహాత్మునకు చెలియను. ఇంగ్లండులో గాని, హిందూ దేశమునందు గాని, అఖండమగు మార్పుగలిగిన గాని పూర్ణోపశాంతి గలుగదని అతడు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. ఇంతకుపూర్వము నిర్మించిన చట్టములవలెగాక, ప్రస్తుతచట్టము, దక్షిణాఫ్రికాలో నన్ని రాష్ట్రములకును వర్తించును. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, భారతీయులను ముందుగ పట్టణములనుండి వెలుపలకు వెడలగొల్పెదరు. నిలువ నీడ లేకుండుటచే, భారతీయులు దేశమునుండి అసలే లేచిపోవలసినవచ్చును. భారతీయుల జీవనసదుపాయము లంతరించును. వారికి గలిగిన ప్రబలనష్టములకు పరిహారము జెల్లింపవలెనని చెబుదురు ?

భారతీయుల విషయమై దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారింతవరకు పలుకఁదముల భయముగల్గించిరి. భారతీయుల సంఖ్యకులగు వచ్చి తెల్లవారి నూరుపేరు లేకుండ జేసెదరని, గగ్గోలుపెట్టిరి. అట్టిభయమున కవకాశము దప్పిపోయెను. పిచ్చుట భారతీయులను క్రొత్తవాని రాకుండజేసిరి. తెల్లవారి నధిక సంఖ్యకులను ప్రవేశపెట్టిరి. రానురాను తెల్లవారి సంఖ్య పెచ్చుపెరుగుచున్నది. భారతీయుల సంఖ్యలు పెక్కుకారణములచే తగ్గిపోవుచున్నవి. ఇప్పుడు తెల్లవారు మరయొక సాకుబన్నిరి. భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడములలో నుంచ బ్రయత్నించు చున్నారు. ఇకముందు భారతీయులను బలవంతముగ దేశము నుండి వెడలగొల్పెదరని, గాంధీ మహాత్ముడు హించుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు కరిపెట్టుకొనుబోవు కొలదియు, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారిట్టియాటనే యాడుచుందురని, గాంధీమహాత్ముడు స్పష్టపరుచుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే సీయన్యాయమును దొలగించుచో, సామ్రాజ్యములో నిలిచియుండుటకు భారతీయులు సమ్మతించరు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును అత్యంత విషమపరీక్ష ఎదుర్కొను చున్నది. బ్రిటీషువారి బ్రష్టి ధర్మముగూర్చి, బ్లాక్టుగారు శాసనసభలో గోరంతలు కొండంతలుజేసిరి. బ్రష్టిలు తమధర్మమును నిర్వహించుట కిదియేనా మార్గము? చేతనయిన, వీరు భారతీయుల హక్కులను సంపూర్ణముగ కాపాడవలయును. లేకున్న భారతవర్షమునకు స్వపరిపాలన మొసగిన, భారతీయులే వారి తిప్పలు వారు పడెదరు. అటునిటుగాకుండ హిందూదేశమును త్రిశంకు స్వర్గమున నిలుపుట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి కెంతమాత్రము పాడిగానేరదు.

ప్రతీకారచట్టము

ఇంతకుమున్ను హైందవశాసనసభలో గావించబడిన ప్రతీకారచట్టమును, స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు గూడ సంగీకరించిరి. ఈచట్ట మేమాత్రము తీర్చునునది గాదని, చదువరు లెరుంగుదురు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించని కాలనీల వారికి హిందూదేశమున సంతకన్న ఎక్కుడుహక్కులుండగూడదని, యీచట్టము డెలుపుచున్నది. కాని ఇట్టి సిద్ధాంతమును విధించు స్వాతంత్ర్యము ప్రభుత్వము వారికే గలదు. వారు దాని నమలులోనికి దేవచ్చు

ను, దేశభావచ్చును. అందుచే నీచట్టమువలన విశేష లాభముండదని తెలిసిన విషయమే. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచున్నగాని, ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చి సమకట్టదు. ప్రతీకారము గావించబూనదు. భారతవర్షపు బెదిరింపులను తాము పాటించమనియు, తమ కెట్టివట్టముగలుగబోదనియు, జోహన్నుబర్గు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. నిజమే. స్వాతంత్ర్యములేని ప్రజలయఱపులు గాలికబోవును. ఐనను, తమ సంతృప్తికారకు సామ్రాజ్య శాసనసభవారి క స్వల్పప్రతీకారచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు దీనిని ఆమోదించవలసిన ధర్మమై యుండెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిచట్టమును బలపరుచుట, వారి కనిసధర్మమై యుండెను. ఐనను, వారిందుకు నోచుకొనకబోయిరి. స్మృతసిద్ధులగుదాదాభాయిగారిచట్టమును సెలెక్టుమిటీవారికి బురవలయునని కోరిరి. ఈచట్టము నికను మార్పుజేయవలయునని దాదాభాయిగారి యుద్దేశ్యము. దాదాభాయిగారి తీర్మానమును త్రోసివైచి, స్టేటుకౌన్సిలుసభవారు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. శాసనసభవారి తీర్మానములను సరిజూచుటయే స్టేటుకౌన్సిలు సభవారి కర్తవ్యముగాక, వారెటుల జెప్పిన నటుల నడుచుట గాదని, దాదాభాయిగారు కేకలిడిరి గాని, వీరిమొరల నాలకించువారు లేకబోయిరి. గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు దాదాభాయిగారి నుచితరీతిని మందలించిరి. ఇక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేసిన షహాయమేమి? అధికారు లిచ్చవచ్చినటుల వోటు జేయవచ్చుననియు, ప్రభుత్వ సభ్యులు తటస్థులుగ నుండురనియు మాత్రము జెప్పగలిగిరి. ఇది యొక ఘనకార్యమా? హిందూదేశ ప్రజల రక్షణబాధ్యతను వహించిన వారితకన్నను ఎక్కుడు చొరవజూపి, ప్రతీకారమునకు బూనవలదా? ప్రతీకార చట్టమును ప్రభుత్వమువారే ప్రవేశపెట్టవలసి యుండెను. అందుకమారుగ, సర్ బి. యన్. శర్మగారు క్రియావీరహితముగు సానుభూతిపరులువుచున్నారు. ఇట్టి సానుభూతితోనేమి ప్రయోజనము? భారతీయులకు స్వరాజ్యము లభించినగాని, యీదుర్గతి దొలగజాలదు. ఇందులకు ప్రస్తుత మొక నిదర్శనమును గనుగొనవచ్చును. ఆసియావాసులకు పారత్వపు హక్కుల నెసగుటకు అమెరికా నిరాకరించుచున్నది. స్పృహకోర్టు తీర్పున కనుగుణ్యముగ, ఎమిగ్రేషను చట్టమొకటి నిర్మింపబడుచున్నది. ఇట్టి చట్టము, జపాను ప్రజల హక్కులకుగూడ భంగము గలిగించుననియు, అందుచే వారి కీచట్టమును వర్తింపజేయుట న్యాయముగ నుండదనియు, హ్యూజెనుగారు వెల్లడిజేసిరి. జపాను ప్రభుత్వమువారి విషయమై అమెరికా కిది వరకే తెలియజేసిరి. ఇట్టి సందర్భములలో జపాను జోలికమెరికాబోదనియూహించవచ్చును. నోరులేని భాంతీయులే, ఇట్టిచట్టములవలన బాధజెందెదరు. స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యముగల దేశమునకును, పరాధీనదేశమునకును గల భేదము నిందుమూలమున గ్రహించవచ్చును. పరాధీనదేశము ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట దుర్లభము. స్వతంత్రదేశము తనయిచ్చను సులభముగ నెఱవచ్చుకొనగలదనుట, స్వతస్సిద్ధము.

ప్రస్తుతచంద్రుని భక్తి

గాంధీమహాత్మునియొడగల భక్తిని, కార్యరూపమున జూపి ప్రస్తుతచంద్రుడు కృతార్థుడయ్యెను. కద్దరునందు, ప్రస్తుతచంద్రునికి గల విశ్వాసమత్యంతగాధమయిన దనుటకు సందియములేదు. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయినప్పటికి, నిర్మాణ కార్యక్రమముపై నాయకులనేకుల విశ్వాసము చలించజొచ్చెను. ఆచార్య ప్రస్తుతచంద్రుని విశ్వాసము మాత్రము రానురాను బలపడి, అంధకారమావరించిన సమయమునగూడ, దివ్యజ్యోతివలె వెలుంగజొచ్చెను. కలుపుర యవకుల కడి ప్రోత్సాహము గలిగించెను. మహాత్ముని సందేశమహిమ యంతరింపకుండ కాపాడి, దేశమున స్వతంత్ర పాబల్యమును నిలువజెట్టినందులకు, ప్రస్తుతచంద్రునికి భారతీయులు సర్వదా కృతజ్ఞులై యుందురు. మహాత్ముని రాక, ప్రస్తుతచంద్రుని కత్యంత సంతసము గలిగించుట, సహజము. మహాత్మునికి, ప్రస్తుతచంద్రుడు బంపిన లేఖలో, ప్రజలలో మాటలకును చేతలకును గల వ్యత్యాసమును వివరించిరి. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ కేతెంచిన ప్రజలందరు చాలవరకు కద్దరును ధరించినందులకు, ప్రస్తుతచంద్రుని సంతసమునకు మేరలేక బోయెను. కాని మహాత్ముని విడుదల కొరకీసమయమున మిక్కిలి సంతసముజూపెడి వంగదేశమునందు ప్రజలందరు కద్దరు ధరింపలేదని, ప్రస్తుతచంద్రుడు వగచుచున్నాడు. ప్రస్తుతచంద్రుడు దెలిపింబుల, భారతీయులలో కలుపు రింకను పరాశ్రయభావమును విడువలేకున్నారు. పర లెవ్వరో తమకు ముక్తినిచ్చెదరను నాశ వారినికను విడువలేదు. ప్రస్తుతచంద్రుడు రాజకీయపక్షములతో నింతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొని యుండలేదు. వెలుపలనుండి యీదెవయములను తిలకించుచుండెను. కాని, ప్రస్తుతచంద్రునికి గోచరించిన నత్యమేమి? కాన్సిలు ప్రజేశము విషయమై జరిగిన వాదోపవాదముల క్రింద, కాలమెంతయో వ్యర్థపరుపబడెను. ఈ కాలమును నిర్మాణ కార్యక్రమము క్రింద వియోగపరచినచో, స్వరాజ్యమీసరికి చేరువకు వచ్చెడిదని, ఆచార్య ప్రస్తుతచంద్రుడు దెలిపిన విషయమునల దతిశయోక్తిలేదు. ఇంక నయినను తడవుసేయక గాంధీమహాత్ముడును ప్రస్తుతచంద్రుడును గావించుచున్న విన్నపముల నాలించి, ప్రజలు కార్యశూరులగుట ధర్మము. కేవల మభినందన తీర్మానముల గావించి లాభములేదు. దేశారాధకుల సందేశములను నిర్వహించినపుడే, వారియెడ ప్రజలు నిజగౌరవమును జూపగలుగుదురు.

నోబిలు బహుమానము

నోబిలు బహుమానమును గాంధీమహాత్ముని కొనగవలెనని గోరుచు మహమ్మదు యాకుబుగారు సామ్రాజ్యశాసనసభ కొక తీర్మానమును పంపిరి. స్టేటుకాన్సిలు సభవారు ఆగాఖానుగారికి గౌరవమును ప్రసాదించవలెనని గోరిరి. మేమిదివరకు దెలిపినట్లు, గాంధీమహాత్ముని కిట్టి బహుమానములతో నేమాత్రము నిమిత్తములేదు. మహాత్ముని వాక్కు దశదిశల మారుమోగుచున్నది. అతని సందేశము, ప్రపంచమునందలి మారుమూలల గూడ బ్రవేశించుచున్నది. మానవకోటికి సూతనాదర్శ మొసగుచున్నది. ప్రపంచశాంతి నెలకొనవలయుననిన, మహాత్ముని మార్గమును నేడుగాకున్న రేపయినను మానవకోటి అవలంబింపక దప్పదు. పశుబలమే పరమ ప్రమాణమగువరకు లోకమున శాంతిపొసగజాలదు. యుద్ధములకు మూలాధారములను తొలగించిన గాని, ప్రపంచమునకు రక్షణ గలు

పశ్చిమాంధ్రదేశక్షామము

పశువులకు మేత, ప్రజల కన్నవస్త్రములు

కావలెను

అధికారులయాదరణమునకు నాయకులప్రాజాపత్యమునకు ధర్మాత్ములదానధర్మములకు

మంచి తరుణము

రాటము, మగ్గము, ఖద్దరు గాంధీమహాత్ముని తరణోపాయములు

యథాశక్తిని అందఱును సాయపడుదురుగాక!

ఖద్దరు ప్రచారమునకు విరాళములు

దేవిరెడ్డి వెంకటనాగిరెడ్డిగారు కోవరంగుట్టపల్లె రూ 100-0-0

గదు. అహింసయొక్క గొప్పతనము వెల్లడియైన గాని, దౌర్జన్యము తొలగిపోదు. ఆశ్చర్యమేనాడు రాజ్యముచేయునో, ఆనాడే లోకమునకు శుభము గలుగును. ఇట్టి మహత్సందేశమును బోధించినమహామహుని సత్కరింపక, నోబిలు బహుమానమును మరయొకరికి ప్రసాదించిన ప్రసాదించనిండు. సత్యమును ప్రపంచము గుర్తెలుగజాలకపోదు. అహింసయొక్క పరమార్థమును యూరపుఖండము గ్రహించిన సూచనలు వెలువడుచో, గాంధీమహాత్ముడు సంతసింపకమానడు. మహాత్మునికి గావలసినది లోకకల్యాణమార్తగాని, నోబిలు బహుమానముగాదు. మహాత్ముని సందేశపు ఘనతను గ్రహించి, నోబిలు బహుమానమిచ్చిన సరియే. అట్లు గావించుచో, నోబిలు బహుమాన నిర్వాహకులు తమను తామే గౌరవించికొనిన వారగుదురు. అతియగాని, తమ కీబహుమానము నొసగవలయునని ఇతరులు సిఫార్సుజేయుటచూత్రము, మహాత్మునకు గిట్టదు. మరయొకరితో పోటీయుండుట, వారికంటే బనికిరాదు. అందుచే తమకీబహుమానము నొసగవలెనను తీర్మానము నుపపాదించవలదని, గాంధీమహాత్ముడు శాసనసభ్యునకు దెలియబరచెను. మహాత్ముని స్వభావమున కేది యనుగుణ్యముగనున్నది. మహాత్మునకు బహుమాన మిచ్చినంత మాత్రమున నతనికి గలిగెడి యధికగౌరవమేముండును? ప్రజలు ధర్మబద్ధులై మెలగుచున్నపుడే, మహాత్మునిమానసము సంతృప్తిజెందగలదు.

లేబరుపక్షము: శాసనసభ్యుల యభినందనము

హైందవ శాసనసభవారు లేబరుప్రభుత్వము వారిని నభినందించుచు తీర్మానించినట్లు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షముతిరపున, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారుగూడ, యీ తీర్మానమును బలపరిచిరి. లేబరుపక్షమువారు, శాసనసభ్యులలో నూతనాశల గలిగించిరి. కాని, యిట్టియాశలు సఫలమగునా? లేక లేబరుపక్షమువారు వితిలేని ఆశాభంగము కలిగించెదరా? హైందవసమస్య విషయమై వారంతవరకు ఉత్సాహకరమగు ప్రతిపాదన మేమియు గావించరయిరి. మాక్స్ నాల్డుగారనేక విషయముల గూర్చి ముచ్చటించియు, హైందవ సమస్య విషయమైమాత్రము మానము దాల్చి యుండిరి. నూతన ఇండియా మంతియగు అలివకు ప్రభువుగారు, 19 వ తేదిన ప్రభువులసభలో హిందూదేశ సమస్య విషయమై ముచ్చటించెదరిట. వీరి ప్రసంగ మేరితిన నుండునో త్వరలోదెలియగలదు. అలివకుగారు ఫేబియును సంఘమునకు జెందినవారు. వీరు స్వాతంత్ర్యప్రియులని దెలియుచున్నది. కాని హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయునపుడుమాత్రము వీరిసిద్ధాంతము లేమూలకు బోవు

నో జెప్పజాలము. లేబరుపక్షమువారిస్థానమొకను బలపడలేదు. లేబరుపక్షమువారి యాదార్యముపై వీరాధారపడవలసి వచ్చుచున్నది. అందుచే, వీరికి లోపల యిచ్చయున్ననుగూడ వీరిమాటనులభముగ నెగ్గదు. ఐనను, హైందవసమస్య పరిష్కార మత్యవసరమని వీరెంచునెడల, మొగమాటములకొరకు జూడక, న్యాయమును నిష్కర్షగ నిర్వహించుటయే ధర్మమగును అప్పుడే వీరు భారతీయుల అభినందనముల గైకొనుట కర్హులగుదురు. లేబరుపక్షము వారు భారతీయుల యభీష్టమును నెరవేర్చి, మాతృదేశగౌరవమును కాపాడెదరు గాక యని కోరెదము.

మైలవరం బాలభారతీ సమాజము

ఆంధ్రనాటక సమాజములందు సుప్రసిద్ధమైన ఈ సమాజమును శ్రీ మైలవరము రాజాగారు చిరకాలము కితము స్థాపించి నాటకరంగాభ్యుదయమునకు జేసిన యుపకార మాంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితము. ఈ సమాజమువారు రెండువారములనుండి యును చెన్నపురియందు నాటకములను ప్రదర్శించుచు ప్రేక్షకుల కానదమును గలుగజేయుచున్నారు. కావ్యభాష కపరిచిమైన చెన్నపురికి ప్రారంభమునం దీ సమాజప్రదర్శనములం నుచితమైన యాదరణము గలుగకపోయినను కాలక్రమమున గుణగ్రహణ పారీణుల కభిరుచిగలిగి యాదరణము వృద్ధి నొందుచున్నందులకు సంతసము గలుగుచున్నది.

గురువారము సాయంత్రము వీరు ప్రదర్శించిన ప్రహేదనాటకముహృద్యముగనున్నది. ఆంధ్రనాటక పితామహుడని ప్రఖ్యాతిగాంచిన ధర్మవరము కృష్ణమాచార్యులవారి ప్రహేదనాటక ప్రదర్శనమున కలవాటుపడిన చెన్నపురివాస్తవ్యుల కీ నాటకప్రదర్శనము కొత్తగ గన్పించినను ప్రదర్శనము రసవంతముగ నున్నది. శ్రీ కృష్ణమాచార్యులువారివలె నాటకకర్తయును రసవంతములైన భాగవతకద్యములనేప్రయోగించినను పద్యముల నుపయోగించుటయందు గొంతవెనుకాడినట్లు స్ఫురించుచున్నది. ఈనూర్ధావలంబన మనవనరముగా గన్పట్టుచున్నది.

నాటక పాత్రధారుల గానాభినయములు వేషభాషలు మనోహర మగుచున్నవి. హిరణ్యకశిపునిగానము భావప్రదర్శనము సహజముగ నున్నను కొన్ని సమయము లధికతరోద్రేకాభినయనమును జూపుట సంప్రాప్తమైనది. లీలావతి పాత్రధారణము బాగుగనున్నది వేషము గానము భావప్రదర్శనము పాత్రప్రదర్శనమున కనురూపముగానున్నది. ప్రహేదను పాత్రలందు రెండవప్రహేదను వేషము భక్తిప్రదర్శనము గానము చక్కగనున్నది. ఇందుడు

వెంచిన త్రికల సంతృప్తి

అస్మిన్మతే గాత్ర పాస్తాదువిషయమై భల్లాకత్ర పట్టుబట్టుటచే ముగ్రతుల చాల కలవరచడిరి. సాక్షింశాలమే ఈ విషయమునగుగూర్చి మం.తుల సభకేసి చప్పుచిరి.

మద్యమును గూర్చి యుపన్యాసములను విన్నవించు రాయ
వారములు ప్రాంతమును దాటికొని ప్రభుత్వమువారిచే
తెలియజేయును, జర్మను శాస్త్రమును తెలుగువారును
తెలుగులు తెలుగు ప్రభుత్వమునకు.

ప్రెంచి అధికారులు

మద్యమును గూర్చి యుపన్యాసములను విన్నవించు రాయ
వారములు ప్రాంతమును దాటికొని ప్రభుత్వమువారిచే
తెలియజేయును, జర్మను శాస్త్రమును తెలుగువారును
తెలుగులు తెలుగు ప్రభుత్వమునకు.

జర్మనీ ప్రభుత్వములు

సాంఘిక ప్రభుత్వములు ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి
గారి కార్యమును మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము
విన్నవించును, ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును విన్నవించును.

తెలుగు ప్రభుత్వములు ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి
గారి కార్యమును మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము

జర్మనీ ప్రభుత్వము

ఇట్లు ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

ఇట్లు ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

మద్యమును గూర్చి

ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

యునైటెడ్ ప్రెస్టు వలన చట్టము

జాతీయ ప్రెస్టు వలన చట్టము మద్యమును గూర్చి
గారి కార్యమును మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము

భారతదేశము

కార్మిక ప్రభుత్వము

స్వరాజ్య ఆశయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 13:— భారతదేశమును
గూర్చి 19 తేదీన ఇండియా మంత్రి ప్రభుత్వము
సభలో తామువలంబించు విధానమును తెలియ

అంటరానితనము

కేఫుటప్రెస్, ఫిబ్రవరి 13:— భారతదేశమున అంటరాని
తనమును గూర్చి కేఫుటప్రెస్ ప్రెస్ ప్రెస్ ప్రెస్ ప్రెస్ ప్రెస్ ప్రెస్

ఇట్లు భారతదేశమున అంటరానితనమును గూర్చి
గారి కార్యమును మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము

శింగపూరునాకాశయము

ప్రభుత్వవైఖరి

లండన్, ఫిబ్రవరి 13:— శింగపూరు నాకాశయ భావి
కార్యమును గూర్చి కామన్వెల్త్ అవసర ప్రభుత్వము

జాతీయ భూమిముఖే ఇంకా 10 ఏకదశవంశ జాతీయ
విషయము వలనను. దీనినిగూర్చి ఆలోచించుచున్నారను.

దక్షిణాఫ్రికా

భారతదేశము

ప్రతికార తీర్మాన ఫలితము

జోహాన్స్ బర్గ్, ఫిబ్రవరి 13:— ఇండియాకు దక్షిణాఫ్రికా
ప్రభుత్వమువారు దిగుబడి తీసిన రాక్షసిభాగమును ఇండియా

బొంబాయి మునిసిపల్ సభమువారి బ్రీటింగు సరకుల బహిష్కారము ఇంగ్లాండులో భయము

లండన్, ఫిబ్రవరి 13:— బొంబాయి మునిసిపాలిటీవారు
కంట్రాక్టులకు లెక్కపెట్టిన అంగీకరించునపుడు బ్రిటిషు సామ్రా

గృహనిర్మాణ విషయమున జాతీయమును, పనికాంక్షను
ను సంతోషించుకొనియు జాతీయమును మన్ననయు కార్మిక

లండన్లో జాతీయమును పూర్తి లభించెను. మ్యా
యార్కులో గూడ ఋణమును సేవించుచున్నాడు.

సామ్రాజ్య విప్లవమును నిమిత్తము వర్తక సురక్షిత
చట్టమును ఎగువతి పరిపాలన పద్ధతిని తీర్చిదిద్దునట్లు ప్రభు

భారతదేశ వికాసము

పాశ్చాత్య ప్రాధులము

సహకారము కావలెను

లండన్, ఫిబ్రవరి 13:— భారతదేశమున వికాసమున
అధ్యాత్మికావగాహనమును ప్రోత్సహించునట్లు, ముందు

ఇట్లు ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

జోహాన్స్ బర్గ్, ఫిబ్రవరి 13:— ఇండియాకు దక్షిణాఫ్రికా
ప్రభుత్వమువారు దిగుబడి తీసిన రాక్షసిభాగమును ఇండియా

ప్రతివారము ప్రతి వారమున ప్రతివారమున ప్రతివారమున
రము, కనివారము పనితీరును చేపట్టిన ముంపుప్రతి ప్రతి

పలాటి నేటు

సెవరేటిస్టులను ముట్టడించుట

గొప్ప పోరాటము

లండన్, ఫిబ్రవరి 13:— పలాటి నేటు ప్రజలు సెవరేటిస్టు
లను గూర్చి ఆలోచించునట్లు, సెవరేటిస్టులు అక్రమముగా

కార్యములను దొంగిలించునట్లు సెవరేటిస్టులు సెవరేటిస్టు
లను గూర్చి ఆలోచించునట్లు, సెవరేటిస్టులు అక్రమముగా

యునైటెడ్ ప్రెస్టు విధానము

జాతీయ ప్రెస్టు విధానములో జాతీయమునందు కేఫుటప్రెస్
తనమును మేక్స్ వారికి ఆయుధమును వికాసమును

ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

ప్రభుత్వములు మద్యమును గూర్చి గారి కార్యమును
మద్యమును విన్నవించును. ప్రభుత్వము కార్యమును మద్యమును

రామచంద్రరావుగారి తీర్మానము

A. S. Krishnaswami Aiyer
Subordinate Judge.

[illegible]

రాంబాలు కమిషను

உள்ளே, இது போன்ற ஒரு கட்டிடம் இருக்க வேண்டும்.

దు ర్విషా కాన్యలు పుట్టిననుచు ఇట్లేరి తమిళ-గృహ విష్ణు యు
 రహస్యముగా జరిగెను. పాదుషును రహస్యముగానే పాక్ష్య
 జనియ్యి తమిళ నానాకరింపబడినవాడు. తదు జరిక్కినది
 నీది. బ్రాహ్మణు యొక్క నిలక వివిధీ కాన్యదృశ్య. చి త్రక
 టు, వి. పి. యాన్, గాన్, పం జూబు న్న తె
 రివరీ కళాకాల విన్ విహులు కలవల్ జి.
 క. వాకరు సి. వి. ఇ. ఓ. బి. ఇ. వి. పి. వి. యాన్, పాధులజీ
 వాక్తిర్యులజీ (పాపానరు జ్యోతి త్రైయ వి. పి. యాన్,
 యాదీశాన్ నేమి రై త్వలయొక్క వివన్య న్నపాక్షిభు మెంటు
 ప్రతినిధి ఎ. టి. స్వ. కె. రై త్వలైక్కల అక్షిభు యును
 సంబంధించిన క. (వైస్స, (వేయి) రై త్వలయొక్కలైక్కుల (ప్రతి
 నిధి మేజరు బి. యన్. బర్నూ గార్లు. (ఆ. (వే)

తామరారు, ఫి. బరి 14:— నేటిదివానానాడ రాయలు

మిమనకారు సామ్యము సామ్యము విచారించి యావచ్చునది
 ర్విమలము చేరిన ఉత్సాహము నంభుమునాన మాత్రము బహి
 రంగముగ లేదు వాఙ్మూలము నొసరితి. ఈసంఘముకారి వత్సయున
 సుఖత్వము ఆశీర్వాద రావదంగికాన, వి. సి. ఎస్. ఇంగ్లెషున
 దీపాద్ధమెంటు అందరు సైక్లరి కర్తృవ బనావశించు గారు, ఎటి
 ములాభిస్తు లభ జలమలనేన గారు, ప్రభుత్వ శాకాల ఉపాధ్యాయులు
 జి. సి. థాన్ డి గారు సామ్యము విచారించబడిరి. మధ్యా
 హ్నము లిట్టి ఇన్స్పెక్షన్ డైక్టరు ర్ బాన్జి అండ్ ముగారు
 చిత్రశిలపితురు సాంకర్పురు, వైద్యకాలల ఇన్స్పెక్టరు జేనరలు,
 కలనలు నాడుగారు, పరివాదకావ్యులు ప్రధాన వైద్యకాఖాది
 కారియగు కలనలు పాంక్తికగారు సామ్యమిద్దరి.

అంగేయోద్యోగులకు

పత్వేక సాకర్యము లుండకూడదు

భారతీయోద్యోగి లాగిన వాజ్ఞానుల సంక్రమాలు ఈ దిగువ ప్రతిబంధింకా—యవత్పార్క, కర్మశుల ఉద్యోగులను నియమించునపుడు అధ్యక్షుల అన్వేషణను పరిశీలించుటకు ప్రత్యేక పరీక్ష ఉండవలెను ఇంట్లాండును నివీలనన్వేషణ కమాన్వేషణ క్షువిధమున ఈ కేటగిరీలనుగాద యవత్పార్క కౌశులనుచేరి ఉద్యోగుల అన్వేషణను నిర్ణయించి పరీక్షలనుచేయుటకు 25 ప్రత్యేక ప్రతిష్టాపన యుండవలెను. ఉద్యోగులనిశ్చయించు అధికారము ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి యుండవలెను. పోటీ పరీక్షలు నిబంధనలు, ఉద్యోగుల అవకాశముల సౌకర్యములు అందరకును ఒకటిగ యుండవలెను. మఖ్యముగ భారతీయోద్యోగుల సంఖ్య అధికముగు విధమున ఈ నిబంధనల నాచరణయందుంచవలెను. ఈ మరతులపై అంగ్లేయులు ఉద్యోగులను కలిపించిన వారికి ఉద్యోగము అనియ్య వివరములను మాకెట్టి అవకాశము లేదు. కాని భారతీయోద్యోగులకన్న అంగ్లేయోద్యోగులకు ఎక్కువ సౌకర్యములు ను కలుగజేయుటను సేయు ఎంతమాత్రము అంగీకరింపదు. ఒక

పే ఉద్యోగములందుండి ఒక పేషనులు చేయుచున్న ఉద్యోగుల
 లో భేదములు కలుగజేయుట ఎంతమాత్రము ఉచితముగలేదు,
 ప్రస్తుతము జేరవలసిన హెచ్చింపవలయునని ఈ సంఘమువారి
 అభిప్రాయము. సంస్కరణములు ప్రతేక పెట్టబడినందున వనిచే
 యుటకు ఇచ్చినాంపరిచారు. పైనవై ఉద్యోగములను వసలు
 టుకు, సౌకర్యము లందవలెను. ఈ సౌకర్యము భారతీయోద్యో
 గులకేమిట లోలుండవలెను. ఇంగ్లాండునకుగాని మరియు ఇతర ప్రదేశ
 కమునకుగాని కుటుంబముతో సోవుటకు 7 సంవత్సరముల కొక
 పర్యాయము ప్రోత్సాహము ఉద్యోగుల కంపదకు ప్రభుత్వమువారు
 ఇవ్వవలెను. ప్యానుకొరినివాకి ప్యానుకు బయలు అందరబడు
 ఇవ్వవలెను. చివ్ర నిబంధనలు అంగ్లేయులకును భారతీయులకును
 ఒకటిగ నే యుండవలెను. కుటుంబ పైననునిధులకు ప్రభుత్వము
 వారు ఏర్పరచి మరజొచ్చిన ఉద్యోగుల కుటుంబములకు సహాయ
 మొనగునుండవలెను.

భారతీయోద్యోగులకు ఉచితముగ వైద్యసహాయము దొ

మిలిస పాత్రులందఱు రహస్యముగ పాత్రమిచ్చిరి. (అసో
డే స్పెషలు సత్తీసు)

పోయిన దినములు మానములో కొందరు తురుష్కులు
అందొకనూ గావించిన కిక్కిరించి పారి నందరిని
నే నుట కిప్పుడు తురుష్కు వాటియనధనాదు నిక్క
కొనితి.

సర్ మొదటిగాని తమ కవరణ ముపనుపరించుకొన గోరితి. కొందరు సప్తమి బంధుకాక్షేపణ గావించిరి. సర్ మొదటిగాని సమాధానము చెప్పి, కాని సవరణ నిరాకరింపుటను.

విల్లంతు విచారించుటలేకను తీర్మాన మంగీకరింపబడిన
విశ్మయ విల్లంతుజ్ఞానవారీగా విచారించుటచే జగ్గులేకుండు సంగీ
కరింపబడెను.

కీ॥ శే॥ సర్ అహమద్ తంబిమరకయార్ గారు
 నభవ మరణాటికి నిలిపివేయుటకు పూర్వము అభ్యుక్తు
 దు సర్ అహమద్ కిలీ మరకయార్ గారి మరణవాస్తవము
 నభ్యుల కెఱుఁగఁపరచి కీ॥ శే॥ అగు మరకయార్ గారి నుజ్జగణము
 లను గూర్చి ప్రస్తావించి, సర్ వజీర్, సర్ శర్మ, గా॥ కాశ్మీ
 సర్ అర్జునామ, సర్ ఉయ్యర్ నాయక్ ఖాన్, సేల్
 నాయర్ జాఫర్ గార్లు, కీ॥ శే॥ అగు మరకయార్ గారి నుజ్జ
 గణములను వినిపించి భారీ బహులమునకు పానుభూతిన కెఱు
 పుటకు వచ్చుచుండొరి. (అ॥ ౩౭)

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 277: 103-107.

హిందూ బ్రాహ్మణప్రతి పునర్వవాసము
ఈ నెల 12 తేదీన పెక్కు లిలో తమ స్వగృహముల తమ
పేనకోడలు చిగిసా. అమ్మమ్మను భుగ్గ పూర్వం బి. అంక.
యల్వే ఫీఫ్ మెకానిక్ ఇంజినీర్ అఫీసులో తనను బ్రా
హ్మణులు చిగిసా. తాళిబట్టి పర్వవారాణ్ణులు యచ్చి వివాహ
ము జరిగెనని వాతా మార్గవారాణ్ణులగురు ముఖ దేవపు
మహార్యు.

పే ఉద్యోగములందుండి ఒక పేషనులు చేయుచున్న ఉద్యోగుల
 లో భేదములు కలుగజేయుట ఎంతమాత్రము ఉచితముగ లేదు,
 వస్తువొకప్పు డేదములను హెచ్చించవలయునని ఈ సంఘమువారి
 అభిప్రాయము. సంస్కరణములు ప్రతేక పెట్టబడినందున వనిచే
 యుటకు ఇచ్చినాంపరిచారు 'పెన్నులపై ఉద్యోగములను వసలు
 టుకు' సౌకర్యము లందవలెను. ఈ సౌకర్యము భారతీయోద్యో
 గులకేమిట లోబడవలెను. ఇంగ్లాండునకుగాని మరియు ఇతర ప్రదేశ
 కమునకుగాని కుటుంబముతో సోవుటకు 7 సంవత్సరముల కొక
 పర్యాయము ప్రేష్టానును ఉద్యోగుల కంపదకు ప్రభుత్వమువారు
 ఇవ్వవలెను. ప్యానుకొరినివాకి ప్యానుకు బయలు అందరడము
 ఇవ్వవలెను. చివ్ర నిబంధనలు అంగ్లేయులకును భారతీయులకును
 ఒకటిగ నే యుండవలెను. కుటుంబ పెన్నును నిధులను ప్రభుత్వము
 వారు ఏర్పరచి మరణించిన ఉద్యోగుల కుటుంబములకు సహాయ
 మొనగనుండువలెను.

భారతీయోద్యోగులను ఉచితముగ వైద్యసహాయముచే

మిలిక సాక్షులడను రహస్యముగ సాక్షుమిచ్చిరి. (అసో
సియేటెడ్ స్పెషలు సర్జను)

పోయిన దీనులకు మానవులలో కొందరు తురువ్వు
 వాయువుల అందోళనల గావించిన క్షయించి పారి నందరిని
 విడుదల చేయుట కిష్టము తురువ్వు వాటియందగునాకు నిశ్చ
 యించుకొనితి.

చీహరుబరిస్సా శాసనసభ

ఫిబ్రవరి 12:-చీహరుబరిస్సా శాసనసభ సమావేశమై... (Text continues with details of the assembly proceedings, including discussions on various bills and resolutions.)

డక్కా విశ్వవిద్యాలయము

క్రమాభివృద్ధి సొందుచున్నది.

డక్కా ఫిబ్రవరి 12:-డక్కా విశ్వవిద్యాలయము పట్టణప్రధాన... (Text continues with news about the progress of the Dacca University and its various departments.)

కరవు విషయములను విచారించుట

రివిన్యూ సభ్యునిరాల

కోయంబట్టూరు, ఫిబ్రవరి 18:-జిల్లా యంత్రులగుల కరవు... (Text continues with a report on the drought conditions and the impact on the population, as discussed in the Revenue Committee.)

సేలంకలెక్కరు

ఫిబ్రవరి 18:-సేలం జిల్లాలో కరవుగానున్న అత్తూరు... (Text continues with news about the drought in the Selaam district and the situation in Attur.)

ఒక రాజవివాహ ప్రధానము

బజల్ పూరు, ఫిబ్రవరి 12:-బాప్తూరు సంస్థానమునకు... (Text continues with news about a royal wedding in the Barpootur State.)

అద్భుతమహిమలుగల ఫకీరు

చేతితో తాకినంతమాత్రముననే రోగమునుదురుట
మాల్వీహమిదులు హకుగారు

వంగరాష్ట్రమున చాందపూరులో సబ్బిజిస్ట్రారు... (Text continues with a story about a Fakir's miraculous powers in the Bengal Presidency.)

మైసూరు దివాను

ఆంగ్లోయిండియను కాలనీని చూడబోవుట... (Text continues with news about the Mysore Diwan and the Anglo-Indian community.)

తిరుపత్వేలి

ఫిబ్రవరి, 12:-ఇచ్చటికి రె ముల్లదూరముననున్న... (Text continues with news about Tirupatveli and its proximity to other locations.)

శివజ్ఞానం పిల్లగారి పర్యటనము

తెనుకూరు, 12 ఫిబ్రవరి:-కృతసాహిత్యము... (Text continues with news about the visit of Shivanam Pillai to Tenkuru.)

నైజాములో వాటరుస్టోరేజిపార్కెట్టు

పునాదిని వేయుట... (Text continues with news about a water storage project in Nizam's territory.)

వృత్తాంతలేఖలు

వెదక శ్లేషలి

(ఒకవిలేఖరి)
గ్రామసంఘము... (Text continues with a letter from a village committee.)

అంధ్ర భారతీయ కళా పరిషత్తు

ద్వితీయ వార్షిక ప్రాందవ కళా ప్రదర్శనము-కాకినాడ... (Text continues with news about the Andhra Bharatiya Kala Parishat exhibition.)

నరసాపురం

(ఒకవిలేఖరి)
మహాత్మునివిమలదల... (Text continues with a letter from Narasapuram.)

కిష్టామోటారు లిమిటెడు

మాయాదెట్టలో మోటారు స్వీసు లాభకరముగా... (Text continues with news about a motor vehicle in Mayadettla.)

స్కూల్లో సంగీతము

మా గ్రామములోనున్న గవర్నమెంటు ప్రైవేటు... (Text continues with news about music in a school.)

విజయనగరం

(ఒక విలేఖరి నుండి)

శ్రీ దేవరతి:—శ్రీ విజయనగరం మాస్టా: లో రివిన్యూయి... శ్రీ దేవరతి:—శ్రీ విజయనగరం మాస్టా: లో రివిన్యూయి...

గుంతకల్లు

ఇదివరకు కలిగినందు ప్రకటించిన ప్రకారము, 8 వ... ఇదివరకు కలిగినందు ప్రకటించిన ప్రకారము, 8 వ...

మద్దికర గ్రామమునందు, శ్రీమన్ గా. వారిశ్రోత్ర... మద్దికర గ్రామమునందు, శ్రీమన్ గా. వారిశ్రోత్ర...

మరణాదుడనుడు: బొంబాయి నుండి వచ్చిన శ్రీయు... మరణాదుడనుడు: బొంబాయి నుండి వచ్చిన శ్రీయు...

వాడుకులను మంపల కాంగ్రెసు సభ్యులను, గుంతకల్లు... వాడుకులను మంపల కాంగ్రెసు సభ్యులను, గుంతకల్లు...

మిమ్ము జయము ధ్వజము చే సభ ముగిసినది. శ్రీ శ్రీ... మిమ్ము జయము ధ్వజము చే సభ ముగిసినది. శ్రీ శ్రీ...

తరువాత శ్రీ శ్రీ భట్టవారు గుంటూరుకును, శ్రీమన్... తరువాత శ్రీ శ్రీ భట్టవారు గుంటూరుకును, శ్రీమన్...

(ఒక విలేఖరి)

భీమునిపట్టణము

(ఒక విలేఖరి నుండి)

శ్రీ దేవరతి:—శ్రీ భీమునిపట్టణము మాస్టా: లో... శ్రీ దేవరతి:—శ్రీ భీమునిపట్టణము మాస్టా: లో...

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

గాంధీ ప్రభు ఊరేగింపు

శ్రీ దేవరతి:—8 వ తేదీన గాంధీ మైదానములో... శ్రీ దేవరతి:—8 వ తేదీన గాంధీ మైదానములో...

ఫ్యాక్టరీలు

ఫ్యాక్టరీలు: కాత్తి కొడింబలవరకు అడుగొ: వచ్చిన... ఫ్యాక్టరీలు: కాత్తి కొడింబలవరకు అడుగొ: వచ్చిన...

నారాయణవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

చిత్తూరునుండలనుండి నారాయణవర గ్రామమునకు... చిత్తూరునుండలనుండి నారాయణవర గ్రామమునకు...

నాటిదినము సాయంత్రము 8 గంటలకు శ్రీ శార్వ... నాటిదినము సాయంత్రము 8 గంటలకు శ్రీ శార్వ...

చిత్తూరునుండలమున కంతయు నిట్టి ఔషధకాల... చిత్తూరునుండలమున కంతయు నిట్టి ఔషధకాల...

శ్రీయుతులు బి. మునుస్వామినాయుడు, బి. ఎ. వి. ఎల్... శ్రీయుతులు బి. మునుస్వామినాయుడు, బి. ఎ. వి. ఎల్...

అధ్యక్షులగు శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారు 25 రూపా... అధ్యక్షులగు శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారు 25 రూపా...

నోటీసు

కాకినాడ కాపురము పద్మినిం చివ్వియ్య కన తాలూ... కాకినాడ కాపురము పద్మినిం చివ్వియ్య కన తాలూ...

చావలి నూనెనారాయణ,

హైదరాబాద్, రాజమండ్రి.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

పురపాలక సంఘమును వశపరచుకొనుదు

ఫిబ్రవరి 1:- ఈనెల 5 తేదీ సాయంత్రం గాంధీచౌక్ నందు జరిగిన పోలీసు మహాసభ నందు శ్రీ మంత వెన్నెలకంటి గారు ప్రధానంగా నెల్లూరు పురపాలక సంఘమును గురించి మాట్లాడుచు కార్యక్రమమును ఈ సంఘమును వశపరచుకొనుటకు గల ఆవశ్యకతను సూచించుచు గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి. పురపాలక సంఘమువారు శ్రీయంత జేతబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి పట్టణమునకు వచ్చినపుడు వారికి సన్మానపత్రము సమర్పించలేకపోవుటయు, మునిసిపాలిటీ విద్యాలయాలయందు నేర్పడుచున్న పిండించువును పురపాలక సంఘమువారు ఆపుదల చేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములను సూచించుచు ప్రజాప్రతినిధ్యమును సంపూర్ణముగా నిర్వహించ దగినట్టియు ప్రజాసేవకు లయిన కార్యక్రమ సంఘమువారిని పురపాలక సంఘసభ్యులుగా యెన్నుకొనుట పౌరులకు ముఖ్యధర్మమని నడిపిరి. ఇది యిట్లుండ 4 తేదీనాడు నెల్లూరు జిల్లా సంఘసామన్యసభయందు దీనివిషయమై కొంత కృషి చేయుటచేసిరిగా తీర్మానింపబడి శ్రీయంత కె. వి. రాఘవాచార్యులవారిని అందుల ప్రయత్నమును జరుపుటకై వలయు యేర్పాట్లు జేయుటకు నియమించి యుండిరి. వారును తమకు విధింపబడిన కార్యమును నెఱవేర్చుటయందు అప్రమత్తులై యీదినుండి ఉదయము కొందఱు ముఖ్యులను తమ 'గౌరవ విలాసు' నందు సభ జేర్చిరి. ఆసభ నందు ఈవిషయమై మొదల జరుపవలసిన కార్యక్రమమును గురించి బహుళముగా చర్చ జరిగెను. కార్యక్రమ వారును తదితరులును ప్రస్తుతపు పురపాలక సంఘపు సభ్యులు కొందఱును, పురపాలక సంఘమునకు యిచ్చుట సమాజేతబంధు యుండిరి. శ్రీయంత వావిలికొలను నరసింగరావుగారు అభ్యుత్తర వహించిరి. వారి ప్రభుత్వసన్మానమునందు మునిసిపాలిటీ లోకల్ బోర్డులయందు జరుగు చిత్రివిషయములను కొన్నిటిని ముచ్చటించి గ్రామమునుండి ఫిర్యాదాలూకా మొదలుగాగల యేర్పాట్లను చేసికొని, స్వరాజ్యవాదులు సభలయందు ప్రవేశించవలసిన ఆవశ్యకమును సూచించిరి. ఈవిషయమై ప్రయత్నముచేయుటకుముందు ఈసభలను ప్రవేశించు కార్యక్రమము అనుసరింపదగిన కొన్ని నియతమైన పద్ధతులను జనబాహుళ్యమునకు తెలియజేయు వలసియున్నది గాన అట్టిది తొలుత యేర్పాటుచేసికొనుట యత్యవశ్యకమని శ్రీపార్థసారథి అయ్యంగార్ ప్రస్తావించిరి. ఈవిషయము కొంతచర్చజరిగి యట్టి వివరము వెనుక యేర్పాటుచేసికొనవచ్చుననియు, ప్రజాసేవకులై యీసంఘములందు కార్యక్రమమును ప్రవేశింప నుద్దేశమున నప్పడు వారివిషయమై జనసామాన్యమున కెట్టిసందేహముండదు అరుదుగావున ఇట్టి ప్రశ్న ప్రకృతము అనవసరమనియు విరమింపబడినది. ముఖ్యముగా మునిసిపాలిటీకి మార్చి 5 తేదీలోపల చెల్లింపవలసిన యావత్తు పన్నులను పూర్తిగా చెల్లింపని పౌరుడు వోటురుగా యెన్నుకొనబడుటగాని, ప్రతినిధిగా నిలుచుటగాని వీలుగలుగదు గనుక యందువిషయమై యిది మొదలు ప్రయత్నించి, యట్టి బాకీలను పూర్తిగా చెల్లింపజేసి జనులకు గల వోటుహక్కును నిలుపుకొనుటకు వలయు ప్రయత్నములను ఈ సభవారు ప్రయత్నింపవలసి నట్లుగా ఈసభవారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈసందర్భమున బాకీ వసూలుగుటకు జనులు సహాయపడుటకు సంసిద్ధులయి యుండునపుడు ఎవరెవరు ఎంతబాకీ నిలువలో యుండునదియు తెలుపగల పట్టిని ప్రచురింపవలసినదిగా జనులు కోరిన యెడల మునిసిపల్ ఛేంజ్ మేజర్ గారు అట్టిపట్టిని ప్రచురింపవలసిన ధర్మము వారి యందున్నదనియు, వారిని అందుకై కోరుచు ఈసభవారు ఒక తీర్మానమును చేసి వారిని ప్రార్థింపవలసినదనియు శ్రీ విస్వా రాజగోపాలరావుగారు ప్రస్తావించగా సభవారందరు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి సదరు తీర్మానము చేసిరి. ప్రకృతము రాగల సవంబరు నెలకు 6 స్థానములు ఖాళీగానున్నవి గాన వానికై సదరు వార్డులో పని చేయువారిని కలిసి యేర్పాట్లు చేసుకొనుటకును, దీని విషయము పనిని సాగించుటకును ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా యేర్పాటుచిరి.

1. శ్రీయంతలు కె. వి. రాఘవాచార్యులు గారు.
2. మహమ్మద్ కైఫ్ మొహిదీ కాబూలీ (హాకీమ్) గారు
3. శ్రీయంత మాండుపాడు పార్థసారథి అయ్యంగారు.
4. వావిలికొలను నరసింగరావుగారు.
5. జేడూరు వరదయ్య శ్రేష్టిగారు.
6. అంత సభ విరమింపబడినది.

ప్రార్థన దినము

ఈ నెల 10వ తేదీ ప్రార్థనదినమున, గాంధీజీవితమును బహిరంగ సభ యొకటి జరిగెను. శ్రీయంత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, విస్వా రాజగోపాలరావు ప్రభృతులు మహాత్ముని ఆశీర్వాదములను గూర్చి స్వరాజ్య పత్రమువారు శాసనసభలయందు నర్చించునట్లు కార్యక్రమమును, ప్రభుత్వమువారు లొంగిపోవుట శేతపరిస్థితులు మున్నగు విషయముల గూర్చి ఉపన్యసించిరి. వీరు ప్రస్తుతము మునిసిపల్ సంఘములు, లోకల్ బోర్డులు చేయు కార్యక్రమమును వివరించుచు, మంగలి చాకలి మున్నగు వారి మీదను జేవాలయముల మీదను పన్నులు విధించినవనాలు చేయుచున్నారనియు, ఇట్టి అక్రమ పద్ధతుల తొలగించుటకై కాంగ్రెసువారు ఆసభలను వశము చేసికొనవలయు అవశ్యకతను విశదీకరించిరి.

పురపాలక సంఘము

9 తేదీని పురపాలక సంఘ భవనమున మునిసిపల్ సంఘ సమావేశము జరిగెను. సభ్యుల నేతలు విచ్చేసి యుండిరి. అనేక విషయములు చర్చింపబడినవి. అందు ముఖ్యముగా జిల్లాకార్యక్రమ సంఘకార్యదర్శులగు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు మునిసిపల్ పాఠశాలలయందు వరుల పిండిభాషాభ్యాసమును ప్రారంభింపవలయునని కోరుచు పంపిన లేఖపై తీవ్రముగా చర్చ జరిగెను. అనేకులు ఈ విషయమున ప్రతికూలాభిప్రాయమును గను బహుచిరి. ఉపాధ్యాయుల కిష్ట ముండినచో విద్యార్థుల తలితండ్రుల కభ్యంతరము లేకుండిన, విద్యార్థులు చదువు కొనుట కిచ్చగించిన, మునిసిపల్ సంఘమువారిని ద్రవ్యమపేక్షింపకుండినచో, పిండిభాషను ప్రతిదినము పాఠశాల యొక్క నియమిత పాఠముల ముగిసిన వెనుక, అనగా 5 గంటల మీదట పిండిభాషను తమ పాఠశాలలయందు నేర్పవచ్చునని తీర్మానముజేసిరి. దీని విధితమును పాఠకమహాశయులే గమనించెదరుగాక! ప్రస్తుతము ఇన్ని మర్పులనుంచి. యీ తీర్మానము చేయుటకు పూర్వము పిండి నేర్పబడుచున్నవి విద్యార్థులు గాని వారి తలితండ్రులు గాని, ఉపాధ్యాయులుగాని అత్యే పిండినట్టి కారణములుగూడ యుండునట్లులేదని తెలియుచున్నది.

బెంగుళూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

పాలస్తీను రామబాబులు

బెంగుళూరు, ఫిబ్రవరి 18:- బెంగుళూరు మహానగర పాలకేయింపుకు కౌన్సిలరు 17 లకుల రూపముల వసూలుచేయుటకై మహమ్మదీయ దేశమంతయు పర్యటనము జేయుచున్న పాలస్తీను రామబాబులు క్రిందటివారము బెంగుళూరుకు వచ్చి మహమ్మదీయ ప్రతినిధులతో సంప్రదింపి మహమ్మదీయ జాతీయ సంఘ యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిపిరి. భవనము వసూలుజేయుటకై మహమ్మదీయుల కమిటీయొకటి యుచున్నది వినిపించెను. ఈ రామబాబులు యిదివరకే 2 లక్షలు (రూప) జేసికొని తెలియుచున్నది. ఈ రామబాబులు వచ్చినపుడు ఒక వింత విషయము జరిగింది. హిందువుడొకడు వాకిలి మామాయల నీయబోగా వారంగిరింపరైరి. కారణము మహమ్మదీయేతరుల నుండి భవన దీసికొనుటలేదని రామబాబుల మతముట. పోవుచున్న గు యూరోపులని క్రిస్టియనులయొక్క సహాయమును గూడ వారు తిరస్కరించిరి.

జాతీయ ఉన్నత పాఠశాల

బెంగుళూరు నేషనల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము రత్నాబి కాటకాలలో డి. బి. ఫిల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కే. యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. బాక్సల సి. వి. రావుగారు జాతీయవిద్యను గూర్చి యుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్ముని ఎక్కువగా ప్రశంసించిరి. తుదకు చంద్రశేఖర అయ్యగారు పాఠశాల జేసిన పనిని ప్రశంసించిరి. ఈ వార్షికోత్సవ సందర్భముల నుజువడుకుటలో పోటీ కరీక్ జరిగెను. గెలుపొందినవానికి ఖద్దరు కాటక ఎ. డి. సుబ్బారావుగారికి బహుమాన మొసంగబడినది.

మశీదులయెదుట మేళములు.

హిందువులు మశీదులయెదుట మేళములను వాయిద నూడించి నిషేధించుటకు బహుళంగాగారు ప్రయత్నము గావించెదరని వాడు తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయులలో నద్భావము ప్రబలుటకై యిట్లు జేయుచున్నాని కిలంకతమును.

దివానుగారు

దివానుగారు రెవిన్యూమిషనరును వెంటబెట్టుకొని టైటు ఫీల్డులో నెట్టుకుంటున్న అంగ్లో హైదర్ సంఘమునకు న్యూన్లిన తగా

చాలా విచారించుటకు వలెనది. కొన్ని సంవత్సరములకింద మై నూరు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని భూములను అంగ్లో హైదర్ కు యిచ్చుచు కొనినది. ఈసంఘము వారి పితవ వానిని ప్రశ్నించుచు కొనినది. ఇప్పుడా సంఘమునకును నెట్టుకుంటున్న తగాదా గల నది నానగాగ యీ విషయము విచారించి ప్రభుత్వమువారు జేయవలయునది లేదనియు, వారికి వాడు లాభోద్ద్యోగం వరి మార్గము జేసికొనవలయుననియు నిశ్చయించిరి.

శ్రీశ్రీ శృంగేరి బంగారు

శ్రీశ్రీ శృంగేరి బంగారు శంకరాచార్యులవారు పర్యటనము చేయుచు యిప్పుడు చిత్తూరులో నున్నారు. ఇదివరలో నేదెల్పినట్లుట వారు కిష్టపడవలసి భూజుల పాతిలో పిక్చులను గొనుచున్నారు. ఇప్పుడు వారు మరదివలయునైన ప్రసంగముల జేయుచు కిష్టపడ సంప్రీతి జేయుచున్నారు.

జెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

గవ్వ	కా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు
బియ్యం	బస్తా		మొదలు	మొదలు	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు	55.0-0	మొదలు

(2) వడ్డ్య ధాన్యములు

బియ్యం	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు

(3) నూనె వస్తువులు

మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 170.0-0	మొదలు	175.0-0	మొదలు

(4) చిల్లర వస్తువులు

మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 210.0-0	మొదలు	215.0-0	మొదలు

(5) ఇనుము

మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 82.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు

(6) లోహములు

మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 78.0-0	మొదలు	88.0-0	మొదలు

(7) రంగులు అలిజరైను

మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు
మొదలు	కా 1-కి	రూ 20.0-0	మొదలు	25.0-0	మొదలు

బ్యరహరి

సీసా 1-కి మెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0 బ్యరహరిని అయిదురూపాలు నేదించిన పట్టు విడుదల బ్యరహరిని. చరి పురాణబ్యరహరి మొదలగు నున్న బ్యరహరిని మొదలు. అమ్మతాంజనము దిపో, మధరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము



అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపుతో దొరకును

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కఫహరిచూర్ణము

దిన్నెదబ్బి 1-కి 0-10-0 (6 దబ్బిల మందుగలది) 1-కి రు 2-0-0
ఈ చూర్ణము కఫహరికలచే చేయబడినది.
కఫ, శుబ్బసము, కాసహీన, శ్వాసవ్యర్థము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని నెంతనుంచుకొనట మంచిది.

జీర్ణరసాయనము

అర్జునులవలన భుజించిన ఆహారముల రక్తమునకు సరిగా దూరవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము
లందు రసప్రాసము (కడుముగ) గలిగి దుర్బల మేర్పడి అయిదు
ప్రకారమును. 28 మూత్రల దబ్బి నెల రూ 1-4-0.

కుష్టుకు తైలము

దబ్బి 1-కి నెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు,
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

శ్రీ మహాపాథ్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన “ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈ నాట్యపు ప్రివీయోమానన జరుగును. ప్రతాప, యు
గంధర్వ, విద్యావాళ, చెకుముకి, జగద్గుణ, పేరయ, వల్లిభానుల
కు ప్రతీక కంకణములను, మొత్తమున బాగున్న సమాజమునకు
పండితాదులు (సు. 150 నొనగుదురు) నివరములు పండుమందు
మనవిజేసికొందును. “సమాజములవారే, గ్రంథకర్త నుం
డియు, కృష్ణాశైల్య రుగారి నుండియు అగ్రజ్ఞాపందలయ్యను.”
క్రిందవాడును చిరువామాకు పండుమందు నిలువ
దలచిన, యాదవాంధ్రరాష్ట్రమునందలి (హైదరాబాదు
రాజ్య లోని తెలుగు జిల్లాకుదా) నాటకసమాజము
లవారు బాబు (వాసిన సకలము మనవిజేసికొందురు.
ప్రవేశమును రు 40- అధికపక్షము వాలుగు సమాజములైన
మరాఠీ, పండుమను సాగింపను. తమ తమ యుగ్రహలను
యాచితోదేశ, అప్పికేష ఫారములను, ఆనందమురు ఇతర
సంగతులను సమర్పించుకొందును. ఏప్రిల్ నెలనాటి ప్రివీయోమానో
ఈ ప్రతికా ముఖముననే ముందుముందు తెలియజేయగలను.

జమ్మలమడక పూర్ణానందం, c/o వేదాంతం
శంభుశాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

“ఎం.ఎం.” పరికరాలు

బడిపిల్లలకు చాల ఉపయోగకరము.
క్రింద పడిన వస్తువులను కనుల దని పూచీ నిచ్చెదము.
వివరములకు ఈ దినపత్రిక విలాసమునకు ప్రాయము.

Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.
అందరును వాడెదగిన

మామదన మంజరి టాసిక్ మాత్రలు

పిల్లలవాడుటచే అయిదున్ను, అందము, అశోగము మొ
దలగునవి వృద్ధిచేయును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎక్స్ ప్రిట్ లో
వైద్య ముంచునానిది నిచ్చును క్రి మా నెల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1
వైద్యవిద్య బావనినాదా వాసిన ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణాజీ కేశవజీ
21 వైద్యనగరురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్ర మేహబిందు ఘృతము

ఇది రససంబంధమైన ఔషధములు సేవించుటచే గలిగిన
వ్యాధులు, రోగులు, సకల సెగరోగము మొదలగు వాటిని
అమోఘముగ వుద్ధిల్లి, మంచి రక్తము నిచ్చును. ఉదయాదు
సాయంత్రములందు 12-16 బొట్టు తీసుకొనినచాలు. బుడ్డి 1-కి
ధర రు 1-2-0. ఒకబుడ్డిని వాడిన అన్నియు మిగత తెలియును.

సీతారామాచార్య బ్రహ్మ్య,
హిందూమూలిక వైద్యసానము, రాజమండ్రి.

రత్న పురుషలేహ్యం

కుక్ష్యవ్యాధులకు తప్పక తగ్గించును. బలహీనతపోగొట్టి, బల
ము కలిగించును. కుక్ష్యమేహములకు వచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము
లుకూడా యిందునువల్ల తగ్గును. సుఖవ్యాధులవలన చెడిన రక్త
మును బాగుపరచును. శే డ 2-4-0.

శగ లేహ్యం
విశాఖగోత్రైన రిగ్గిందు అచ్చితము. వధ్యములేదు.
దబ్బి డ 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం - గోదావరిజిల్లా.

Wanted District Agents.

Throughout Andhra Province, on
monthly allowance and commission r
the sale of all sorts of Tea, German r e
Toys and stationery and other Indian
products Etc. Deposit required Rs. 100
Cash. Apply for Agency terms and other
Particulars.

Messrs. Raghava & Co, Guntur.

ఎలక్ట్రిక్ ఫాకలు లాంఛన్	
పూర్తి నెట్టు 1 కి	2-8-0
చేతుల 1 కి	0-120
బల్బు 1 కి	0-8-0
సిక్ లైటుల్స్ ఫ్లింగ్ టూల్స్ 1 కి	1-4-0
డబ్బా 1 కి	18-8-0
కటముకిరాట్టు డబ్బా 1 కి	0-12-0
మినియో లైట్ స్టోర్సు	
83, చీనాబజారురోడ్డు,	
మద్రాసు.	

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు.
అగ్రహారదలచే చేయబడినవి. సేవించును.
వెంటనే ధర్మశాస్త్రాలగున (వాయుము).
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టెల్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081
వైద్యపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలంగాణలో అగ్రము: “ఇండస్ట్రియల్” వైద్యపురం.

కలరా మాత్రలు

దబ్బి 1-కి 12 మూత్రలు నెల రూ 0-6-0.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.
మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు

ఇది కలరాకు బాహ్యపుష్కలము, మౌక్తిక భస్మము,
మొదలగువాటిని జల్య కాస్తోక్తముగా తయారు చేయ
బడినది. మాత్రముతో కలిపిపోవు కుష్టు, మూత్రమునం
దుడు తీసి (phosphate), కెంపు మొదలగు సెగ
రోగముల, నడుమ నొప్పి, వారోగము, జ్వరములు,
బలహీనత యితర శ్రీగంబంధమైన అంటువ్యాధులు
మొదలగునవి తప్పక తునచును.
ఒక కుటుంబ ఔషధముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 2/5/0
బుడ్డెట్ ఒకసారి అర్ధరూప పంపిన ప్యాకెట్లను పోస్టు
బిచ్చును యివ్వము.
మా ఔషధముల క్యాటలాగ్ యివ్వముగో. పంపించును.

Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

కవిలేళ్ళ రవ్వరం

ఈ రవ్వరము యీ మాసమున 8 వసూరుకావలసిన వుదయము నుండి జరిగినది. రామమందిరమునకుండి శ్రీనివాసరము గాంధీ మహాత్మునిపతనము లోకమునకు తెలియజేయు, అలీసోదరుల పలు ములు, గోపాలకృష్ణ గోకేగారి కథలు, మాలవ్యాగారిపతనము, అలంకరింపబడిన చలచక్రముననుంచి భజనప్రేమలము, తామి ఖాళా, నగరా, తప్పెటల వాయిద్యములతో బయలుదేరి పుర పీఠులకుండు నూరేగురు, జేబాలయములకు వెళ్ళి స్వామిలకు హారతులు కయివేర్చుములు అప్పించుచు యింటింటను యవ్వ బడిన హారతులు ఆదుకొనుచు 11 ఘంటలవరకు పూరేగింపు జరిగినది. గ్రామపెద్దవారల మహమ్మదీయులు హిందువులు ఒక పల్లంకపాదపున క్రిక్కిరిసియుండి భగవన్నామసంగీతము చేసిరి.

ఇంటింటిదగ్గను శ్రీనివాస హారతులు పాడిరి. వారికి గల అత్యుత్సాహమంతయు కనపర్చి ఆనందవాఙ్మయ మొనరించి రనుట అతిశయోక్తిగాదు.

సాయంత్రము 4 ఘంటలకు మంగళముగద్ద బహిరంగ కథ జరిగిరి. కొందర మారయ్యగారు అభ్యుత్సాహించిరి. కొంత మారు మంత్రావృత్తగాను మహాత్ముని జీవితచరిత్ర తెలులెలుగా నుపన్యసించిరి. మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారు గ్రామము చేరి తలసినకార్యములు చేసి ఓగంటలవేపు పురస్కరించిరి.

అనంతరము 5. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు ఆధ్యాత్మిక శక్తిగూర్చి బహురమ్యముగా నవ్వసించిరి.

6. శ్రీ గాంధీమహాత్ముని కీర్తనలుగా అప్పెండ్రెసిటీకు అనువాదించి భగవంతుడు సంపూర్ణ ఆశ్రమముతో నివాసము చేసినందుకు ఆ శ్రీ మహాత్మునికి వందలము అప్పించుచున్నాడు.

7. మహాత్మునికి కలిగినవాటికి కథతో కత్తుచిత్రియెనర్చి శ్రీ కలహమాదకుగారిని ఆధిపందించుచున్నాడు.

8. వాగ్మూల సత్యాగ్రహములను, బోర్డుల ఆంద తాలూకాల సత్యాగ్రహములను అశ్రీ సత్యాగ్రహములను కలిగినిబయలును కొనియాడుచున్నాడు. తంజావూరు దీప్తికృత్రణలు పట్టినదీక్ష విజయములకుకు కొరచున్నాడు.

9. గ్రామములకు కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యులుగా చేరవలెనాయు రాటులు కరియింటిను నెలకొల్పి వదులకలె ననియు అందకు ఖడ్గవక్త్రములు ధరింపవలెనాయు వాచ్చు రించుచు తీర్మానములు గావించబడెను. (ఒకవిలేఖరి)

కేళంపల్లి

6 తేది వుదయం 6 ఘంటలకు మహాత్ముని విమానాని గూర్చి తెలిసింది.

గ్రామమునకు పురవాసులందరు ఆధిగోత్సాహముతో ను దీక్షతోడే 8 గంటలవరకు ఒక చిన్నభజనో.

ఖడ్గవక్త్రమునగూర్చియు ధారణనగూర్చియు విక మర్మమునగూర్చియు శ్రీనివాస రత్నంగా ఉపస్థించిరి.

బాలారందరు బయలుదేరువాములతో నూర్కొనండి మహాత్మునిగాంధీ జెయ్ అనుచు కేళంపల్లి వేయచు ఆ సభ కేళించిరి.

కొందరుయొక్కరు తమ ఆందమును తెలియజేయుచు దేక్షియగిరిములు పాడిరి.

తరువాతి మధ్యాహ్నము 2 గంటలు లగాయితు 5-20 వరకు మహాత్మునియొక్కయు జేకధిప్తయొక్కయు ఛాయా పటములతోను జేకయపతాకముతోను వాయిద్యములతోను మంగళతూర్పులతోను పూరేగింపుజరిగినది. (ఒకవిలేఖరి)

ఒడుగత్తూరు ప్రత్యేకరాత్రిదండల

గ్రామములందరు 6-2-24 తేది గ్రామమునందలి గుకా నామలన్నియు మూసి మహానీయుడు శ్రీనివాసా జేవాస్వస్థ తన జెంది జేకీయులకై పోరాడుటకు భగవంతు దక్షిణి సహాయము కావలసినది ప్రకటనము జేసియు జేవతాగాధి ది పుత్రములు జరిపియు మహానీయునిపటమును గ్రామమంతయు జేకీయభజనలతోటి ప్రదక్షిణము జేయించియు జనులు ఆనంది సాగరమునందు మునిగియుండిరి. (ఒకవిలేఖరి)

పెదపులివలు

పదియవతారీఖు రాత్రి 7 ఘంటలకు ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు మహారాజశ్రీ కనకాల గుమ్మరావుగారి ప్రోత్సాహము తలన తిలక్ పుస్తక భాండగారమయి సమాజేమై మహాత్ముని యాగోగ్యాభివృద్ధికి భగవత్పూర్వము కల్పించి పిమ్మట బాతీ యగిరిములతోను రామభజనలతోను బయలుదేరువాములతో నగరము వినుపల్లెముందు మహాత్ముని ఛాయాపటమును గ్రామమంతయు నూరేగించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

టంగుటూరు

(ఒకవిలేఖరి)

10-2-24 ఈ గ్రామమునకు పురమంతయు దండోరా వేయబడెను. ప్రజలెల్లరు సతి కతూహలాదులకైతెల్లవేదియందు బిరి.బిబారు పచ్చనితోరములతో లంకరింపబడెను. సాయంత్రము 5 గంటలకు కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారి యింటికిద్ద పాలవై కుర్చి నమ్మ మహాత్మునిపటమును నిలిపిరి. పురవారతాంబూము పంపి పెట్టబడెను. మేళతాళములతోను సహజంబుదానుగారి దేవీయ వర్తనలతో మహాత్ముని ఉన్నవము బయలుదేరెను. ప్రతియింటి కీద్దక మహాత్మునికి మంగళహారతు లిచ్చుచుండిరి. రాముల దేవా లయమున భజనచేయుచుండిన కంఠము మహాత్ముని ఉత్సవము నెంబడి భజనచేయుచు బయలుదేరిరి. కొంతవంతు మేళములు నిలిపి కేళిజాతీర్తనలతోను, బి. అమృతగారి పాటలతోను భజనలు ప్రబలముగ చేయసాగిరి. ప్రతియింటికిద్దను మంగళహారతులు తీసి కొనునపుడెల్లా మహాత్మునితో అనకల్లము మూసమోగుచుం డెను. ఈ కేళింపుఉత్సవము స్వస్థముచేయించి రాత్రి 12 అ అయెను. సాయంత్రము 10 గంటలకు మహాత్మునివిడుదలగురించి యు నిర్వాణకార్యక్రమమును గురించియు విభులముగా నుపన్య సించిరి. శ్రీయత కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారు ప్రజల అపరిమితా నందమునుగురించి తెల్లడించిరి. మహాత్ముని సర్వర ఆగోగ్యాభి వృద్ధికిరకు తెల్లవారువరకు మానరకముగా ప్రార్థనలు జరుపు లానున తీర్మానించిరి.

పెదబ్రహ్మదేవము

గాంధీమహాత్ముని నిష్పంథమునండి ఏ వరకులును కొర కయే బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేసినప్పు వార్త 6 వ తేది సాయంత్రమునకు ముగ్రామమున తెలిసింది. తమకు మే ముగ్రామవాసులకు శ్రీ ఉప్పలపాటి వెంకట ఆప్తులవారి హారాజుగారు (తా. బో. మొ.బు) స్వయం భజనము వెచ్చించి బోర్డు పాఠశాలలోని విద్యార్థుల మహావీరముల నొసగిరి. వని చాలకులచే మహాత్ముని ఆగోగ్యముకై ప్రార్థనలు గావించ బడెను.

అలాటి రాత్రి వారి అభ్యుత్సాహకేంద్రనే నోక బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీయుతులు బువరాజు అమృత రామరాజుగారు (మాజీజ్ఞ కాంగ్రెస్ సభ్యులు) మా రెళ్ళ పూడి పుత్ర సత్యం కర్మగారు మహాత్ముని జీవితమును గూర్చియు నిర్వాణకార్య క్రమమును గూర్చియు గంభీరోపవాసము నొసగిరి.

కథ రాత్రి 10 ఘంటలకు మహాత్మునికి జే" అను కర తాళధ్వనలతో నుగిసెను.

"మహాత్మ ఖడ్గవక్త్ర"

శ్రీ బుద్ధా జు అమృత రామరాజు గారు మున్నగు వారు ఒక వక్త్రము నూలు వస్త్రాలనును గూడ యీ గ్రామ మున నెలకొల్పటకు యేర్పాట్లు గావించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

కొల్లూరు

లోకైక పూజ్యుడు పూరవరీక్రమము నగు గాంధీమహా త్ముడు కారాగార విడుదల జేయెనప్పు వార్త తమ పత్రికామా ఖ బువరాజుగారును కేతెంచినతోడనే ఆరాలగోపాలము సు తోవధరితులై. వెంటనే గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘము కరవున ను ముగ్రామములో జేటికి 8 సంవత్సరములనుంచి మహాత్ముని యాదేశానుసారముగ నిర్వహించుక పని చేయుచున్న శ్రీ జేబుగోపాల బాతీయవిద్యాలయము కరవున మహాత్మునిము చేయబడెను. విద్యాలయోపాధ్యాయులు బాలకదళము మ హాత్ముని పూరవరీక్రమము బోధచేసి ప్రార్థనలు కలిపి రోజు కయు నెలపు నిచ్చిరి. వైసమనుదేలు మహాత్ముని ఛాయాపట మును భగవాను దూరకు చుట ప్రవహమునందు కార్య దతులకు అతి భక్తుల పటములనుంచి పూతో ఆతిను దం ముగ నలంకరించిరి. వివిధములకు మేళముల ముగియదుకొని భ జనలు కలుపుచుండ తేటి ఆ రావిభాగ్యములకు మూలంతుల ములకు బాలురు ప ములెచ్చిరమర యందరివై పంచలి-రిం గు బాతీయపతాకమునెగురుచుండ మహాత్ముడువిద్యాలయ భవన ప్రాంగణము నుంచి బయలుదేరెను. పురపిఠులలో నూరేగు రుండ హారతు లిచ్చువారును పూలు కలువారును జేకీ వివాస ములు చేయు వారును యానందమును తెలియచ్చిరి కింకళ వులకు ప్రదక్షిణములు సలిపి ఖడ్గవక్త్రముచుప్పటికి ఆదియను పాఠశాలభవనము చేరిరి. ప్రముఖులు కొందరు మహాత్ముని పాత నచరిత్రమును సాంగోపాంగముగ జెప్పిరి. ఈ పనివత్తులను కలిం చుచు మహాత్మునికి విరాయపును ఉద్యమ విజయమును కలు గుటకు భగవానుని ప్రార్థన చేసి సభ ముగించిరి. బాలకుల ప్రీ తితోజనులనుండిన కానుకలను పంపివెట్టిరి. జేకీ నివాసములలో సభ ముగించిరి. గ్రామ సంఘమునందలి నేటికి 80 మంది సభ్యులు గ కేరిరి. ఇంకనుచేసటకు ఉత్సాహులై యున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

నవయుగార్జునుడు

6-2-24 మంగళవారము నవయుగార్జునుడు విడుదలకైరి. లకు ఎ.కె.జి. సకలేశ్వరావుగారు మా ఉండే గ్రామము దక్షిణనేని గారి విలువిద్యాకాలమును ప్రదర్శించి ముగ్రామవాసుల కెల్ల రను యితోపసాగరమున నీరులాడ జేసిరి. పురాణ ప్రసిద్ధముల గు శస్త్రాస్త్ర ప్రయోగోపదేశములను నేను (వక్త్రముగ శ్రీకారి కలన గాంధీగిమియులకు అమితానందము నొందుచుం డిమి వారు గావించిన భజనలలో 1 కీ లక్ష్యమును భేదించుట 2 క ప్రలక్ష్యమునోదండి ఖండము (అనగా చాటున గల గుర్తు ల)నొకకరమున ఖండించుట) సందర్భము భేదము (కామగు లక్ష్యములు యెదురు వదును వర్షము కెడుండు తేర్చుట) అట్టివానిని కొట్టుట మొదలగు విరోధములను అతినిపుణ్యముగ క్రమోపించిరి.

క సుబ్బారావు.

బా పట్ల

మహాత్మునివిడుదల 5 తేది సాయంత్రము 8 గంటలకు తెలిసింది. తుణుములో పట్టణమంతయు ప్రాకి ఎక్కిడమాచినను గుంపులుగుంపులుగ చేరి చెప్పకొనదుండిరి.

సాయంత్ర ముచుప్పటికి ఇంటింటికి తెలిసి 120 మందికల విజయము, 68-5-50 భజనము యాదకులు సమహర్షులగిరి. 6 వ తేది 5 గంటలకు వీరలకు అన్నవాసము పంపి ప్రీతేసి కడు వీరలకువారికి ముహూ 50 మందికి ఖడ్గవక్త్రము యిచ్చిరి. రాత్రి 8 గంటలకు మేళతాళములతో మహాత్మునిరథము నూరే గించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

రాజం (విశాఖపట్నంజిల్లా)

గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త నేటి ఉదయం ముగ్రామమునకు తెలిసింది. ముగ్రామమునకు అధికానందమున నొల్పబడిరి. ఈవార్త వినినవెంటనే మహారాజశ్రీ పి. సవ్యాసి రాజుగారు పిల్లలకు ముచివెచ్చిమిత్తం మిఠాయిని దయతో నొసగిరి. ముగ్రామ కొండపీఠిలో ఉన్న వీధిపడి కుర్రవాం ద్రుడు మిఠాయి పంపివెట్టి ఆపూట కుర్రవాండ్రకు నెలపుకా బడెను. (ఒకవిలేఖరి)

పొన్నూరు

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త తెలిసిన వెంటనే వీరలకన్న వాన మొవర్షులకు కల్పించబడి సుమారు 4 బస్తాల కి శిష్టమును చంబాల మూలమున వసూలు పరచిరి. బస్తా విజయ ము అతీగిరితోడనే దాన ముసగి మహాత్ములయొక్క శ్రీహృదయ శ్రీ గాజ్యులతోడనే సుమిల్లు జాబయము ప్రశ్నోక ప్రశంసాపాత్రులు. సాయంత్రమున మహాత్మునిపటమును పువ్వులూలాలచే నలం కరించి మేళతాళములతోడను బాతీయగిరిములతోడను యూరే గింపు జరిపిరి. చావీలో గర్తపురవాసులకు శ్రీ నిం. భాదశా చామ్యులుగానే ప్రస్తుతిగిరిగుం గురించియును, మహాత్ముని విడుదలను గూర్చియును సుమారు 200 జనులకు మృదుమృదు ని యా న న, ని పు ల ము గ న యా ప న్న గి యిం చి రి. ఈపురములోని ఎక్కడైనా హస్తాము ను కలి, యూపా ధ్యా యులును, పిల్లలను యాకుధనర్థమున వినితోడనే గాంధీ మహాత్ముని పటమును చేబూని బయలుదేరువాములతో నగరము కీర్తన మొనరించి పాఠశాలను మూసివేసిరి. దురువాను సుమారు 800 మందికి మృష్టాన్నము పెట్టబడెను.

కొత్తపల్లి (పితాపురము దివిజన్)

మాన మహాత్మ్య గాంధీగారి విడుదల కుభ వర్తమానము యీ నెల 6 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు చేరగానే మేళతాళముతోనున్న జాతీయ భజనముతోనున్న పాట కీలో పెట్టడిన గాంధీగారి పటమును గ్రామముంతయు పూర్వేగా పు పుత్సవము జరుపడ మయినది. ఎదుపాటి స్వచ్ఛంద సేవకు లే గ్రామముంతయు మోసిరి. గ్రామములో ప్రతి యింటివారు భగవంతునికి యిచ్చు మోస్తరుగానే వారతులు యిచ్చిరి.

7 తేదీని రహదారి వేయించు నిమిత్తముగాను కదిలిన వీధులను అడ్డువదలుచు చేసిరి. ఆర్యుల 8 గంటల లగా యింక కలెవాడుగానువరకు వాహనముమై ముగ్ధాగాంధీగారి పటము వ్రంచి పుత్సవము జరుపడమైనది. నాటిపుత్సవములకు యాభిరామగ్రామములంతరు విచ్చేసిరి.

8 తేదీ రాత్రి కుదిరాపురమును శ్రీమత కొండవల్లి జగన్మాధ దాసుగారు గాంధీగారి కథ చెప్పిరి.

10 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గ్రామస్థులందరు జాతీయ ప్రార్థనము సలిపిరి. (ఒక విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

ఫివేవ 12:— ఈనెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యమున మాలావా మహమ్మదాల్ గారి యాహుతసారము ఆపురమున తాతా బాం. గెస్ సంఘము, ఎట్టమ కాంగ్రెస్ సంఘము, ఆంధ్రయువజనస్వరాజ్యసభల పక్షమున పాల్గొనగా బహిరంగసభ జరిగెను. మహాత్ముడు తిరుగ బాధ్యతమున ప్రవేశించినందులకు భగవానునికి శ్రద్ధాభిమానములు, మహాత్మునికి త్వరలో జేసినప్పటి గలగజేయుటకు ప్రార్థనలు జేయబడినవి. ముగియ శ్రీ లక్ష్మణుడ ప్రకాశరాముడుగారు జాతీయత గ్రామసాధినిగానుండి బాధ్యత జరిపిరి. మహాత్ముని సందేశముయొక్క యార్జనము యాధ్యురకు చెలియజేసి ఆమహాభావుడు తిరిగి బాధ్యతయొక్క ప్రవేశించి నందులకు మన సంతోషానికియులను చెలియజేయుటనునవి మోచుచుండిరి. వీరి తర్వాత ఈపురపాలక సమాధ్యక్షుల కందుల వీరభానుస్వామిదాసుగారు కొంతకాలము ప్రస్తావనాస్థితుల మీద నువ్వనించిరి. తర్వాత భవిష్యత్తుపాటి సర్వసాధారణంగా కొంతకాల మువ్వనించి. సభకు వచ్చిన వారందరు శుభభర్తలతో తయారు జేయబడిన దుస్తులను మోచి మేధుండిరి (ఒక విలేఖరి)

(లేవల్లెతాలూకా-కావూరు)

ఈ గ్రామమునకు ఫివే 1 వ తేదీ యుడజమునకు మహాత్మాగాంధీగారి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము శ్రీలింగ శుభవార్త తెలిసెను. వెంటనే గ్రామవాసు లత్యుత్సాహపావక్యమునంది నాటితొలు మహాత్మాగాంధీ ఛాయాపటము నొక ఖర్చియొదమర్చియైదాని జేతాభిమాన పూరితులగు యువకుల భుజియుల నిల్చి మేళతాళముతోను స్వరాజ్యభజన కీర్తనలతోను మహాత్ముని రంగిం మంది ప్రవేశిం తలె వారు వరుస మహాత్మ్య వచును జరిపిరి. గ్రామవీధులందు సారీమణులు, జేకెంతు నిర్మాణపరిశ్రేష్ఠులగు తమకొమలనాథులతో మహాత్మునకు కర్పూరహారముల నొసంగిరి. మహాత్ముని విడుదలను నూర్చియు ఖడ్గధారణమును నూర్చియు గొండరు యువకులు ప్రజలకు బోధించిరి. జయభజనధ్వనలతో నాటిరాత్రియంతయు భగవంతుని ముగిసెను. దురువాడు త్యాగిజీవరకు పోవలదనవ, తిందుల సహాయమున శ్రీసీతారామాంధ్ర ప్రధానాధిపనమున 800 యెంమిదిదండల మంది నిమగ్నల కన్నదాన మొసంగబడి ను. శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారును, మంచి రాజు రామమూర్తిగారును సమీపగ్రామమునకు కారణాంతరముచే వెళ్ళిని యిచ్చుల నన్నదాన సుప్రీపుల్లె యిటకు వచ్చిన వీధులనన నీనార్తవిని వెంటనే వారినిపురును మాయాబుదచ్చి యోదనన దానమున కెంతయు సంతసించి, గ్రామవాసులను తమ శుభాశీర్వాదములచే భగవంతుని గావించిరి. ఉత్తమును 90 గంటలు మొదలు రాత్రి 9 గంటల వరకు జేసినాను వారికి నాస్తియగుట తేకుండా నన్నదానమొసంగబడినది. (ఒక విలేఖరి)

వసంతవాడ

ఫివే 2-24 సం॥ మంగళవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త తెలియగానే పురజనుల మందా నంద భరితులై ఆధిభాషాను 40కి మేళతాళముతో, భజనలతో కడక తప్పెట్టితో శ్రీస్వామివారి పాఠీయందు గాంధీ మహాత్ముని ఛాయాపటమును, యుగప్రకృల అలినాడకు తటములున్న నుంచి హిందువులు మహాత్ముడియులు కలసి మాయము నూరగొందిరి. ఇంటింటి కర్పూరహారము లొసంగబడినవి.

గుడివాడ

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఈనెల 5 తారీఖు సాయంత్రం 3 గంటలకు గాంధీమహాత్ముని బంధవిముక్తిని గావించి రనువార్త యెంటు తెలిసిన వెంటనే గ్రామమున నాటింపు చేయించి పాటపాల్గెలు 2000 మందికి అరటిపండ్లు విచ్చులగడిగా పంపివెట్టితిమి. 6 తారీఖు ఉదయమున నామహాత్మునకు ఆరోగ్య మొసగుటకు జేవాలయముల అభివేషములును మేళములయందు ప్రార్థనలును జరుపబడినవి. సాయంత్రము 8 గంటలకు మొదలు గాంధీమహాత్మునిపటము చలనచక్రమున నిడి నటైపులను అలినాడకుల దాను లజకుల ఛాయాపటములు రాజుల మందు మృదంగాదివాద్య సాధనముల గని గాయములు నడువ అంతకుముందు బాబాభక్తియొక్క శ్రావ్యమగు పాటల నాభివేషాసన్నాయిలవై పాద కొబ్బరికాయలు కొట్టి ప్రజలు వారకు లిచ్చుచుండ కట్టణమంతయు నూరేగి 9 గంటలకు గాంధీచాతుకు జేరి ఉచట ఉరుడుపంకితులగు మహాత్ముడు యూకులుసాహేబుగారి అధ్యక్షత్వక్రింద నొకసభ జరుపబడినది. హిందీయూపాధ్యాయులగు జంధ్యాల శివన్న కృష్ణగారు పద్యములు చదివిరి. బ్రహ్మభట్ల కట్టాభిరామకర్మగారు గాంధీమహాత్ముడు జైలునకు వెళ్లినదాని నేటివరకు జరిగిన చర్యల నూర్చియు ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముని ఆరోగ్యము నరిగా లేదని యిదివరకు నునకు తెలుపబడుటయు రాజప్రతినిధి యంతర్వాసమున గాంధీగారిని విడుదల చేయుటయు తెలుపబడ బంధ విముక్తిని గావించుటయు మొదలగు ప్రభుత్వచర్యల రహస్యములనూర్చి మృదుమధురముగ నువ్వనించిరి. అధ్యక్షులు హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళన మత్యవసర మనియు మహాత్ముడియుల్యమరణమును నిరసించునూడదనియు ఖురానునుండి నహేతుకములగు దృష్టాంతములను ప్రయోజించిరి. 4000 మందికి మిఠాయి లడ్డుల తాంబూలములును పంచివెట్టిరి. రాత్రి 12 గంటలకు జయభజనధ్వనలతో సభ ముగిసెను.

తేకభక్త కొండా వేణుభక్తయ్య పంతులుగారు, మాట్నూరి కృష్ణారావుగారు, చెరుకువాడ నంసంజారావుగారు ఇచటికివచ్చి గాంధీచాతుకు ఎదివర కేర్పరచిన కడైవై నాసీనులైరి. తేకభక్తయ్యకు కట్టాభిరామకర్మగారు పూలహారము చేయి, పురజనులకొప్పు శివన్న కృష్ణగారు హిందీలో స్వాగతప్రము చదివిరి. అందుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తేకభక్తుడు అందరు కాంగ్రెసుసంఘములో చేరవలసివదనియు, సంతకర్తవ్యమునకు 0-4-0 ల చందా యంత్యవలసినదనియు మొదలగుసంగతులతో నువ్వనన మొగి రాత్రి 8 గంటలవై అటు గుంటూరు వెళ్లిరి. తక్కిన వారిరువురును బంధరు వెళ్లిరి.

గోదావరియేజన్ సీ కృష్ణారావుపేట

మహాత్ముని విడుదలమహాత్మ్యవము

పోలవరం శివారు కృష్ణారావుపేట గ్రామవాస్తవ్యులు 6 తేదీని యుత్సవపురేర్పాటులను ప్రత్యేకముగా చేసిరి. పోలవరం కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీనుండి మహాత్మునిపటమును, స్వరాజ్యభతాళమును కాంగ్రెసు ప్రచారకులను చేతులతో బాస బజలత్రిలతో తమ గ్రామము తీసికొనివెళ్లి వారిచే సభ గావించజేసిరి. ఈ సభకు శ్రీయత పశ్యుల నన్యసిగారిని అధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనడ మైనది. శ్రీయత పునులూరి కొండవరామయ్యగారు మున్నగువారు మాట్లాడిరి. మిఠాయి మున్నగు సులహరములను శ్రీయత పోల్ల అప్పయ్యగారు జంబాకి యుగ్రయ్యగారు అందరికి పంచివెట్టిరి. రాట్టము మిక్కిలిసాగనుగా అలంకరింపబడి గాంధీమహాత్ముని పటముప్రక్క ప్రదర్శింపబడి జానువారలకు అందదము లింపజేసింది. రాత్రి శ్రీయతులు ఉప్పుపాటి వెంకటవతిరాజుగారు చొక్కాకుల ముసలయ్యగారు చేరిందు భజనపార్టీలు యేర్పాటు కాబడి గొప్ప యుత్సవముతో కృష్ణారావుపేట, నూరనగూడెం పోలవరం గ్రామములలో మహాత్ముని పటము స్వరాజ్యభతాళము ఊరేగింపబడి మహాత్మునికి ఆయా రాజోగ్య విశ్వయ్యలనిచ్చుచు, అనహాయాద్యమునకు జయమా సుమార్చి భారతమాతకు సత్కరస్వరాజ్యము నొసంగుటకు భగవత్ప్రార్థనలతో యుత్సవము ముగిసినది. (ఒక విలేఖరి)

విరదుర్నికముందు హిందువులును, మహమ్మదీయులను పాల్గొనిరి. పంచమ సోదరులుగూడ పాల్గొనిరి తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నాను. జేవాలయములందు పూజలూర్చి ప్రార్థనలుసల్పబడినవి. పురపముఖులలో గొండకు వీధులకు భగవంతున కానుక లొసంగిరి. హిందూముసల్మాన్ కీ జై, గాంధీమహాత్ముడు జై యను జయజయధ్వనములు విన్ను ముట్టెను. పూరేగింపు అత్యుత్సాహకరము జరుపబడినది. (ఒక విలేఖరి)

(ఒక విలేఖరినుండి)

అయిలూరు గ్రామములో మహాత్ముని విడుదలనేసినంతకు సంతోషముతోనేయున్నది యీ కింది కార్యక్రమము 10-2-24 తేదీన జరుపబడినది.

మహాత్మునిపటము యిర్రనా గట్ల మునుకు తోను గ్రామ పురపిఠులందు పూరేగింపు పుత్సవము జరిగినది

సాయంత్రము 4 గంటలకు శిలాజ మునుకుబాగుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగినది. మహాత్ముని జీవితచరిత్రను చిరాపూరి ముచ్చయ్యగారును మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారును ఉపన్యసించిరి. అంతట ఈదిగుబాధిగ్రామము గావించబడినది.

శ్రీమహాత్మ్య గాంధీగారిని ఎట్టివరకులకొంపండా విడుదలచేసినందుకు యాసభవారు మహాత్మ్యతోమమును వెలిబుచ్చుచున్నారు. ఈ గ్రామ పౌరులందరు ఖడ్గధువస్త్రములు ధరించుకొని సరియై, రాజములు నెలకొల్పాలయ్యు ననియు, కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యులుగా చేరవలెననియు యాసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

స్వకంఠము మూసపురి జన్మనాథుడనియు, జేకీయులందరు వికమత్యముతోడ దొర్లనృరాహిణ్య అసహాయపుద్యమున పాల్గొని స్వరాజ్యము అదిరి కాలములో సంపాదించుటయే కర్తవ్యమని యాసభవారు నొక్కి వక్కాణించుచున్నారు.

మహాత్ముడు సంపూర్ణ ఆయురారోగ్య ఆయశ్వర్య మొనగవలెనని సర్వేత్సరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

వీలేరు

నేడు (6-2-24) వగలు 11 గంటలకు మహాత్ముని విడిచి ను సమ సంతోషవార్త పత్రికాముఖమున చూచిన వెంటనే యీ గ్రామ కాంగ్రెసు ప్రముఖు లా సమాచారమును దండోరా మూలమున గ్రామస్థులందరికిని తెలియపరచిరి. వెంటనే గ్రామముంతయు మహాత్మ్య తోరణముల చేత అలంకరింపబడినది. జేవాలయముల యందును మసీదులయందును మహాత్ముని ఆరోగ్యాభివృద్ధికి ప్రార్థనలు జరిపిరి. సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మహాత్ముని పటముతోను జాతీయపతాకములతోను పూరేగింపు జేవదిరి. ఇట్టి యుత్సాహ వంతమైన గొప్పయూరేగింపు మున్నెప్పకును యీ గ్రామమున జరిగియుండలేదనుటయం దెంతమాత్రమున అతికయోక్తిలేదు. 6-30 గంటలకు యూరేగింపు వెట్టివెళ్లచాసి యెద్దకువచ్చి నిలచెను. అచ్చట శ్రీమాన్ వి. వి. కొండాశెట్టిగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద యొకబహిరంగసభ జరుపబడినది. శ్రీమాన్ శెట్టిగారు మహాత్ముని విడుదలచేసెనను, పరమ సంతోషవార్తను ప్రేక్షకుల కెటుక పరమమబోందాయి ప్రభుత్వమువారి విశాలభావముల నెంతయు కొని యాడిరి. తరువాత శ్రీయత యన్. నాగరత్న మొదలియారు గారును శ్రీయత వి. రామస్వామిగారును నిర్మాణకార్యక్రమమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఆగ్రాసనాధిపతిగారు యిట్టి శుభదినమున యీ గ్రామమునయొక సేత పరిశ్రమలయమును స్థాపించవలయు నను తీర్మానము ముపాించిరి. ఆ తీర్మానమును అనేకులు బలపరచిరి. ఈ పనుల పరిత్ర కార్యమునందు యీ గ్రామము లనేకులు భాగస్వాములై ప్రోత్సాహపరచిరి తెలియజేయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాము. కడపటయజయ భ్వనులతో సభ్యముగింపబడినది. (ఒక విలేఖరి)